

Etusivu>Rahavaateet>Maksukyvyyttömyys/konkurssi

Tämän sivun alkukielistä versiota [pt](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

[englanti](#)

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [en](#)

Swipe to change

Maksukyvyyttömyys/konkurssi

Portugali

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyyttömyysmenettely?

Alustava huomautus:

Tällä tietosivulla esitetyt tiedot perustuvat olennaisin osin yritysten maksukyvyyttömyyttä ja yrityssaneerausta koskevaan Portugalin lakiin (Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas, jäljempänä 'maksukyvyyttömyyslaki'), joka on hyväksytty 18. maaliskuuta 2004 annetulla lain tasoisella asetuksella (Decreto-Lei) nro 53/2004. Lakia on muutettu viimeksi 28. kesäkuuta 2019 annetulla asetuksella (Decreto-Lei) nro 84/2019.

Maksukyvyyttömyyslain uusin voimassa oleva versio on saatavilla portugaliaksi Lissabonin aluesyyttäjänviraston (Procuradoria-Geral Distrital de Lisboa) verkkosivuilla osoitteessa http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=85&tabela=leis

Tällä tietosivulla käsitellyt kysymykset koskevat erikoisalaa, ja Euroopan komissio on antanut tarkat suositukset niihin vastaamiseksi. Asetuksen (EU) 2015/848 86 artiklan mukaisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaiset ovat velvollisia antamaan kansallista lainsäädäntöä koskevia tietoja erityisesti muissa jäsenvaltioissa toimiville ammattilaisille, jotka hoitavat rajat ylittäviä maksukyvyyttömyysasioita. Näiden seikkojen vuoksi monissa vastauksissa on päätetty toistaa kussakin tilanteessa sovellettavat lainsäädännön säännökset, jotta annetut tiedot olisivat tekniseltä kannalta täsmällisiä. Säännösten sisällön korvaaminen selittämällä asia olisi pidentänyt tekstiä. Joissakin kohdissa oli riittävää vain viitata lainsäädännön säännöksiin säädöstekstiä toistamatta ja kuvata sen sijaan lyhyesti tilannetta, jossa säännöksiä sovelletaan.

Tietosivulla olevat vastaukset sisältävät tietoa maksukyvyyttömyyslain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua konkurssimenettelyä.

Varsinaisen konkurssimenettelyn lisäksi maksukyvyyttömyyslaissa säädetään kahdesta erityismenettelystä: sen 1 §:n 2 momentissa mainitaan erityinen tervehdyttämismenettely ja 1 §:n 3 momentissa erityinen velkajärjestelymenettely. Näitä kahta erityismenettelyä koskevat tiedot annetaan vastauksessa kysymykseen nro 2.

Konkurssimenettelyissä julkaistavat tiedot (erityisesti asetuksen (EU) 2015/848 24 artiklassa luetellut tiedot) sekä tervehdyttämismenettelyssä ja velkajärjestelymenettelyssä julkaistavat tiedot ovat nähtävissä Citius-portaalissa. Citius on Portugalin oikeusministeriön (Ministério da Justiça) verkkosivusto, joka on tuomioistuinten käytettävissä osoitteessa

<https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/ConsultasCire.aspx>

MENETTELYLAJIT

Maksukyvyyttömyyslain 1 §:ssä säädetään kolmesta erilaisesta menettelystä, jotka voidaan panna vireille eri velkojien osalta:

Konkurssimenettely (processo de insolvência) voi koskea yrityksiä tai luonnollisia henkilöitä.

Tervehdyttämismenettely (processo especial de revitalização) voi koskea ainoastaan yrityksiä (maksukyvyyttömyyslain 17-A–17-J §).

Velkajärjestelymenettely (processo especial para acordo de pagamento) voi koskea velallista, joka ei ole yritys (maksukyvyyttömyyslain 222-A–222-J §).

Maksukyvyyttömyyslain 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

1 §**Tarkoitus**

1 - Konkurssimenettely on yleinen täytäntöönpanomenettely, jonka tarkoituksena on täyttää velkojien vaatimukset selvityssuunnitelman mukaisesti; se perustuu erityisesti konkurssipesän muodostavan yrityksen elinkelpoisuuden palauttamiseen tai, jos tämä osoittautuu mahdottomaksi, maksukyvyyttömän velallisen omaisuuden realisointiin ja siitä saadun tuoton jakamiseen velkojille.

2 - Vaikeassa taloustilanteessa tai välittömän maksukyvyyttömyyden uhatessa yritys voi pyytää tuomioistuinta käynnistämään erityisen tervehdyttämismenettelyn 17-A–17-J §:ssä säädetyn mukaisesti.

3 - Kun kyseessä on muu velallinen kuin yritys, joka on vaikeassa taloustilanteessa tai jota uhkaa välitön maksukyvyyttömyys, velallinen voi pyytää tuomioistuinta käynnistämään 222-A–222-J §:ssä säädetyn velkajärjestelymenettelyn."

Maksukyvyyttömyyslain 2 §:ssä säädetään maksukyvyyttömyysmenettelyistä seuraavaa:

Menettely voidaan panna vireille seuraavien osalta:

luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö

kuolinpesä

yhdistys, joka ei ole oikeushenkilö, ja erityiskomitea

kansalaisjärjestö

kaupallinen yhtiö ja kaupallisen yhtiönä perustettu siviiliyhtiö siihen päivään asti, jona sen perustamissopimus rekisteröidään lopullisesti

osuuskunta, ennen perustamisen rekisteröintiä

yhdenmiehen rajavastuuyhtiö

mikä tahansa muu erillinen omaisuusmassa.

Menettelyä ei voida panna vireille seuraavien osalta:

julkisoikeudellinen oikeushenkilö ja valtion liikelaitos

vakuutusyhtiö, luottolaitos, rahoituslaitos, kolmansien varojen tai arvopapereiden hallussapitoa edellyttäviä palveluja tarjoava sijoituspalveluyritys ja yhteissijoitusyritys, jos maksukyvyyttömyysmenettelyyn joutuminen olisi vastoin tällaisia yrityksiä koskevia erityissääntöjä.

2 Millä edellytyksillä maksukyvyyttömyysmenettely voidaan aloittaa?**KONKURSSIMENETTELY**

Maksukyvyyttömyyslain 1 §:n 1 momentin mukaisen konkurssimenettelyn aloittamisen edellytykset

Konkurssimenettely voi perustua yrityksen elinkelpoisuuden palauttamiseen, tai sen tarkoituksena voi olla konkurssipesän omaisuuden realisointi ja saatavien maksaminen velkojille.

Maksukyvyyttömyyslaissa säädetään konkurssimenettelyn sisällä myös erityisistä luonnollisten henkilöiden konkurssia koskevista säännöksistä, jotka on koottu lain 235–266 §:ään. Nämä säännökset koskevat muita kuin yrittäjiä, pienyritysten omistajia sekä molempien puolisoiden maksukyvyyttömyyttä.

Menettelyn aloittaminen

Konkurssimenettely voidaan aloittaa maksukyvyyttömyyslain 3 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä. Kyseisessä pykälässä säädetään seuraavaa:

”3 §

Maksukyvyyttömyystila

1 - Velallinen katsotaan maksukyvottomäksi, jos hän ei pysty täyttämään erääntyneitä velvoitteitaan.

2 - Oikeushenkilöiden ja erillisten omaisuusmassojen, joiden veloista kenelläkään luonnollisella henkilöllä ei ole rajatonta henkilökohtaista välitöntä tai välillistä vastuuta, katsotaan olevan maksukyvottomia myös, kun niiden velat ylittävät selvästi varat sovellettavien tilinpäätöksien perusteella arvioiden.

3 - Edellisessä momentissa säädettyä ei sovelleta, jos varat ylittävät velat seuraavien sääntöjen perusteella arvioiden:

a) varoihin ja velkoihin luetaan mukaan yksilöitävissä olevat erät, vaikka ne eivät sisältyisi tilinpäätökseen, erien käyvän arvon mukaan;

b) kun velallinen on yrityksen omistaja, arvonmääritys perustuu joko toiminnan jatkuvuuteen tai omaisuuden realisointiin sen mukaan, kumpi on todennäköisempää, mutta liikkeen luovutus on joka tapauksessa poissuljettu;

c) velkoihin ei lueta mukaan velkaa, joka on maksettava jaettavissa olevista varoista tai varoista, jotka jäävät jäljelle velallisen muiden velkojen saatavien täyttämisen tai turvaamisen jälkeen.

4 - Välittömästi uhkaavan maksukyvyyttömyyden katsotaan vastaavan maksukyvyyttömyystilaa, jos velallinen ilmoittaa itse maksukyvyyttömyydestään.”

Asiavaltuus ja kelpoisuus toimia vastaajana

Maksukyvyyttömyyslain 18, 19 ja 20 §:ssä säädetään lisäksi, kuka voi ja kenen on pakko hakea konkurssiin asettamista ja missä olosuhteissa.

”18 §

Velvollisuus hakea konkurssiin asettamista

1 - Velallisen on haettava konkurssiin asettamista 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona velallinen on tullut tai jona hänen olisi pitänyt tulla tietoiseksi 3 §:n 1 momentissa tarkoitetusta maksukyvyyttömyydestä.

2 - Sellaisilla luonnollisilla henkilöillä, jotka eivät omista yritystä maksukyvyyttömyyden ilmenemisajankohtana, ei ole kuitenkaan velvollisuutta hakea konkurssiin asettamista.

3 - Jos velallinen omistaa yrityksen, oletetaan peruuttamattomasti, että velallinen on tullut tietoiseksi maksukyvyyttömyydestä, kun jonkin 20 §:n 1 momentin g kohdassa mainitun veloitetyypin yleisestä täyttämättä jättämisestä on kulunut vähintään kolme kuukautta.”

”19 §

Hakija

Ellei velallinen ole oikeustoimikelpoinen luonnollinen henkilö, konkurssiin asettamista koskeva hakemus kuuluu yrityksen hallinnosta vastaavan elimen tai, ellei tällaista ole, johdon tehtäväksi.

”20 §

Muut hakijat

1 - Velallisen asettamista konkurssiin voi hakea henkilö, joka on laillisesti vastuussa velallisen veloista; kuka tahansa velkojista saatavan luonteesta riippumatta, vaikka velkaan liittyisi ehto, tai syyttäjä [Ministério Público], joka edustaa yhteisöjä ja jonka tehtäväksi kyseisten yhteisöjen edun ajaminen on lain nojalla annettu, kun jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) kaikkien erääntyvien velkojen maksu on keskeytetty;

b) yhtä tai useampaa sellaista velkaa ei makseta, jonka suuruus tai maksun laiminlyönnin olosuhteet osoittavat, että velallinen ei pysty maksamaan kaikkia velkojaan ajallaan;

c) yrityksen omistaja tai velallisen johto katoaa tai jättää yrityksen päätoimipaikan tai tilat, jossa liiketoimintaa on pääasiassa harjoitettu, velallisen maksukyvyyttömyyden vuoksi ja asianmukaista seuraajaa nimittämättä;

d) omaisuus on hävitetty, hylätty tai realisoitu pikaisesti tai selvästi kannattamattomalla tavalla ja tekaistuja saatavia on esitetty;

e) ulosmittauskelpoista omaisuutta ei ole riittävästi velallista vastaan vireille pannussa ulosmittausmenettelyssä vahvistettujen ulosmittausvelkojen saatavien maksamiseksi;

f) selvityssuunnitelman tai maksusuunnitelman mukaiset velvoitteet ovat jääneet täyttämättä 218 §:n 1 momentin a kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla;

g) seuraavan tyyppisiä velkoja on jäänyt yleisesti maksamatta kuuden edellisen kuukauden aikana:

i) verovelat;

ii) sosiaaliturvamaksut;

iii) työsopimuksesta tai sen rikkomisesta tai päättämisestä aiheutuvat maksut;

iv) erilaiset vuokrat, myös rahoitusleasing, ja ostohinnan takaisinmaksuerät tai sellaisten kiinnelainojen lyhennykset, joissa on vakuutena velallisen toimitila, päätoimipaikka tai asuinkiinteistö;

h) kun velallinen on jokin 3 §:n 2 momentissa mainituista yhteisöistä ja viimeksi hyväksytyn tilinpäätöksen mukaan velallisen velat ylittävät selvästi varat tai tilinpäätöksen laatiminen ja hyväksyminen on viivästynyt yli yhdeksän kuukautta, jos tilinpäätösvelvollisuudesta on säädetty lailla.

2 - Edellisen momentin säännökset eivät vaikuta 13 §:n mukaiseen julkisten elinten edustusmahdollisuuteen.”

Hakemuksen muoto ja sisältö

Konkurssihakemuksen perusteet, joihin on vedottava ja jotka on näytettävä toteen, on lueteltu maksukyvyyttömyyslain 23–25 §:ssä:

”23 §

Hakemuksen muoto ja sisältö

1 - Konkurssiin asettamista haetaan kirjallisella hakemuksella, jossa esitetään konkurssiin asettamisen perusteena olevat tosiseikat ja muotoillaan asiaankuuluva hakemus.

2 - Hakemuksessa hakijan on

a) jos hakija on velallinen, ilmoitettava, onko maksukyvyyttömyystila jo syntynyt vai vasta välittömästi uhkaava; jos velallinen on luonnollinen henkilö, on myös ilmoitettava, hakeeko hän vapautusta jäljellä olevista veloista XII osaston I luvun säännösten mukaisesti;

b) yksilöitävä velallisen oikeudellinen ja tosiasiallinen johto sekä viisi suurinta velkojaa, varsinainen hakija pois lukien;

c) jos velallinen on naimisissa, yksilöitävä velallisen puoliso ja ilmoitettava aviovarallisuusjärjestelmä;

d) toimitettava liitteenä virkatodistus, kaupparekisteriote tai ote muusta julkisesta rekisteristä, johon velallinen on mahdollisesti kirjattu.

3 - Ellei hakija pysty ilmoittamaan edellisessä momentissa lueteltuja tietoja ja toimittamaan siinä mainittuja liitteitä, hakijan on pyydettävä velallista toimittamaan ne."

"24 §

Velallisen hakemukseen liitettävät asiakirjat

1 - Kun hakijana on velallinen, on hakemukseen liitettävä lisäksi seuraavat asiakirjat:

- a) aakkosjärjestyksessä kaikista velkojista laadittu luettelo, josta käy ilmi kunkin velkojan kotipaikka ja velan määrä, erääntymispäivä, luonne ja velkaan liitetty vakuudet sekä mahdolliset 49 §:ssä tarkoitetut erityiset suhteet.
- b) asianumerot sisältävä luettelo kaikista perintätoimista ja muista toimista, jotka on pantu vireille velallista vastaan;
- c) asiakirja, jossa selvitetään toiminta, jota velallinen on harjoittanut kolmen edellisen vuoden ajan; velallisen omistamat yritykset sekä syyt, jotka ovat johtaneet velallisen nykytilanteeseen;
- d) asiakirja, jossa yksilöidään perittävä henkilö, kun kyseessä on kuolinpesä; tiedossa olevat osakkaat, yhtiökumppanit tai jäsenet, kun kyseessä on oikeushenkilö; ja muissa tilanteissa, joissa maksukyvytön ei ole luonnollinen henkilö, henkilöt, jotka ovat lain mukaan vastuussa konkurssisaatavista;
- e) luettelo varoista, jotka velallinen on vuokrannut tai hankkinut rahoitusleasingilla tai jonka ostamiseen on liittynyt omistuksenpidätystä koskeva ehto, sekä kaikista muista velallisen varoista ja oikeuksista; näiden osalta on ilmoitettava niiden luonne, sijaintipaikka, tarvittaessa rekisteritiedot, ostohinta ja arvio nykyarvosta;
- f) jos velallinen on pitänyt kirjanpitoa, tilinpäätökset kolmelta edelliseltä tilikaudelta ja niihin liittyvät vuosikertomukset sekä valvonta- ja tilintarkastuskertomukset, valvontaelimen lausunnot ja lailliset todistukset, jos tällaiset ovat pakollisia tai olemassa; tiedot merkittävimmistä pääoman omistuksessa tapahtuneista muutoksista edellisen tilinpäätöksen jälkeen; ja tiedot liiketoimista, joiden luonne, kohde tai suuruus ylittää velallisen normaalin päivittäisen toiminnan;
- g) kun yritys on mukana konsolidoidussa tilinpäätöksessä, konsolidoidut vuosikertomukset, konsolidoidut tilinpäätökset ja muut tilinpäätösasiakirjat kolmelta edelliseltä tilikaudelta sekä näihin liittyvät valvonta- ja tilintarkastuskertomukset, valvontaelimen lausunnot, lailliset todistukset ja kertomus kyseisellä aikavälillä toteutetuista konsernin sisäisistä liiketoimista;
- h) sekä yrityksen omat että konsolidoidut vuosineljännes- ja puolivuotiskatsaukset edellisen tilikauden päättymisen jälkeiseltä ajalta, kun velallisella yrityksellä on velvollisuus laatia tällaiset arvopaperilain [Código dos Valores Mobiliários] ja arvopaperimarkkinoiden valvontaviranomaisen [Comissão do Mercado de Valores Mobiliários] määräysten mukaisesti;
- i) organisaatiokaavio velallisen palveluksessa olevasta henkilöstöstä.

2 - Lisäksi velallisen on

- a) liitettävä todistus velallista edustavan johdon valtuuksista sekä tarvittaessa jäljennös pöytäkirjasta, johon on merkitty yrityksen asiaankuuluvan hallintoelimen päätös hakemuksen jättämisestä;
- b) perusteltava syyt, joiden vuoksi se ei toimita jotakin 1 momentissa mainituista asiakirjoista tai joiden vuoksi jokin kyseisistä asiakirjoista ei ole vaatimusten mukainen.

3 - Velallisen jättämään hakemukseen voidaan liittää selvityssuunnitelma, sanotun rajoittamatta selvityssuunnitelman myöhempää esittämistä 223 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä säädetyn mukaisesti."

"25 §

Muun hakijan jättämä hakemus

1 - Kun konkurssiin asettamista koskevan hakemuksen jättää joku muu kuin varsinainen velallinen, hakijan on perusteltava hakemuksessa saatavansa alkuperä, luonne ja määrä tai tarvittaessa vastuunsa konkurssisaatavista; hakemukseen on liitettävä kaikki tiedot, jotka hakijalla on velallisen varoista ja veloista.

2 - Hakijan on toimitettava lisäksi kaikki hallussaan olevat todisteet; hänen on esitettävä myöhemmin todistajia siviiliprosessilain [Código de Processo Civil] 511 §:ssä säädetyn rajoituksen."

Menettelyn alkamispäivä ja määräajat

Menettelyn alkamispäivästä sekä konkurssin vastustamisen ja/tai hyväksymisen ja konkurssiin asettamista koskevan tuomion määräajoista on säädetty maksukyvyttömyylain 4 §:ssä, 27–30 §:ssä sekä 35 ja 36 §:ssä seuraavaa:

"4 §

Konkurssiin asettamisen ja menettelyn alkamisen ajankohta

- 1 - Täsmällisyyden vuoksi tässä laissa tarkoitetaan konkurssiin asettamisen ajankohdalla sitä ajankohtaa, jolloin konkurssiin asettamisesta annetaan tuomio.
- 2 - Kaikki tässä laissa säädetty määräajat, jotka päättyvät konkurssimenettelyn alkamiseen, käsittävät myös kyseisen ajankohdan ja konkurssiin asettamisen ajankohdan välisen ajan.
- 3 - Jos konkurssiin asettaminen on tapahtunut menettelyssä, joka olisi pitänyt keskeyttää 8 §:n 2 momentin mukaisesti sillä perusteella, että samaa velallista vastaan oli käynnissä aiemmin vireille pantu menettely, edellisessä momentissa tarkoitetut määräajat määräytyvät viimeksi mainitun menettelyn alkamisajankohdan mukaan; näin on myös keskeytettäessä aikaisempi menettely 264 §:n 3 momentin b kohdassa säädetyn mukaisesti."

"27 §

Alustava arviointi

- 1 - Varsinaisena hakemuksen jättämispäivänä tai, ellei tämä ole mahdollista, viimeistään jättämistä seuraavana kolmantena työpäivänä tuomarin on a) hylättävä alustavasti konkurssiin asettamista koskeva hakemus, jos se on selvästi perusteeton tai jos siinä on ilmeisiä prosessinedellytyksen puutteita, jotka ovat ennakoitavissa ja jotka on tutkittava viran puolesta;
- b) myönnettävä hakijalle hakemuksen hylkäämisen uhalla enintään viisi päivää aikaa korjata hakemuksen korjattavissa olevat puutteet erityisesti, kun hakemus ei täytä lainsäädännön vaatimuksia tai siihen ei ole liitetty vaadittuja asiakirjoja eikä niiden puuttumista ole perusteltu asianmukaisesti.
- 2 - Kun kyseessä on velallisen itsensä hakemus, alustava hylkäämispäätös, joka ei perustu kokonaan tai osittain 24 §:n 2 momentin a kohdassa edellytettyjen liiteasiakirjojen toimittamatta jättämiseen, julkaistaan Citius-portaalissa 38 §:n 8 momentissa säädetyn määräajan kuluessa; kyseisen päätöksen on sisällettävä 37 §:n 8 momentissa mainitut tiedot."

"28 §

Välitön konkurssiin asettaminen

Kun velallinen hakee konkurssiin asettamista, hänen katsotaan tunnustavan maksukyvyttömyytensä ja hänet asetetaan konkurssiin kolmen työpäivän kuluessa alkuperäisen hakemuksen jättämisestä tai, jos hakemuksessa on ollut korjattavia puutteita, kyseisten korjausten tekemisestä."

"29 §

Tiedoksianto velalliselle

1 - Sen estämättä, mitä 31 §:n 3 momentissa säädetään, ellei velallinen ole jättänyt hakemusta itse eikä alustavaan hylkäämiseen ole perusteita, tuomari määrää, että velalliselle on annettava henkilökohtaisesti tieto haasteesta edellisessä pykälässä säädetystä määräajassa.

2 - Haasteessa velalliselle ilmoitetaan seuraavan pykälän 5 momentissa säädetystä seuraamuksesta sekä siitä, että 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen on oltava valmiita luovutettaviksi välittömästi pesänhoitajalle, jos velallinen asetetaan konkurssiin."

"30 §

Velallisen vastaus

1 - Velallinen voi vastustaa 10 päivän kuluessa konkurssiin asettamista, ja tässä sovelletaan 25 §:n 2 momenttia.

2 - Sen estämättä, mitä seuraavassa momentissa säädetään, velallisen on tutkimatta jättämisen uhalla liitettävä vastaukseensa luettelo viidestä suurimmasta velkojastaan, hakija poislukien, ja ilmoitettava näiden kotipaikat.

3 - Velallinen voi vastustaa aiottua konkurssiin asettamista vetoamalla siihen, ettei hakemuksen perusteena olevaa tosiseikkaa ole olemassa tai ettei maksukyvyttömyystilaa ole.

4 - Velallisen on osoitettava maksukykynsä asianmukaisesti järjestetyllä ja esitetyllä kirjanpidolla, jos velallinen on lain mukaan kirjanpitovelvollinen, sanotun rajoittamatta 3 §:n 3 momentin soveltamista.

5 - Ellei velallisen kuulemisesta ole luovuttu 12 §:n mukaisesti eikä velallinen vastusta konkurssiin asettamista, katsotaan alkuperäisessä hakemuksessa väitetyt seikat myönnettyiksi ja velallinen asetetaan konkurssiin seuraavana työpäivänä 1 momentissa tarkoitettun määräajan päättymisestä, jos kyseiset tosiseikat vastaavat 20 §:n 1 momentin jossakin kohdassa tarkoitettua tilannetta."

"35 §

Suullinen käsittely ja ratkaisu

1 - Jos velallinen on vastustanut konkurssiin asettamista tai velallisen kuulemisesta on luovuttu, sovitaan suullinen käsittely pidettäväksi ja tuomio annettavaksi jonakin viidestä seuraavasta päivästä. Hakija, velallinen ja koko alkuperäisessä hakemuksessa ilmoitettu oikeudellinen tai tosiasiallinen johto kutsutaan saapumaan käsittelyyn henkilökohtaisesti tai asianmukaisesti valtuutetun edustajan välityksellä.

2 - Ellei velallinen tai hänen edustajansa saavu paikalle, katsotaan alkuperäisessä hakemuksessa väitetyt tosiseikat myönnettyiksi, paitsi jos velallisen kuulemisesta on luovuttu 12 §:n mukaisesti.

3 - Ellei kyseessä ole edellisessä momentissa tarkoitettu tilanne, hakijan jättäminen saapumatta henkilökohtaisesti tai edustajan välityksellä katsotaan hakemuksesta luopumiseksi.

4 - Tuomari antaa sitten tapauksen mukaan tuomion, jossa joko asetetaan velallinen konkurssiin, jos alkuperäisessä hakemuksessa väitetyt tosiseikat kuuluvat 20 §:n 1 momentin soveltamisalaan, tai vahvistetaan hakemuksesta luopuminen.

5 - Jos molemmat osapuolet ovat läsnä tai läsnä on ainoastaan hakija tai hänen edustajansa ja velallisen kuulemisesta on luovuttu, tuomari tekee välipäätöksen, jossa yksilöidään oikeusriidan kohde ja todistelun aiheet.

6 - Sitten päätetään esitettävistä vaateista, minkä jälkeen esitetään todisteet.

7 - Todisteiden esittämisen päätyttyä esitetään suulliset lausumat ja tuomioistuin antaa tuomionsa.

8 - Ellei tuomiota voida antaa välittömästi, se annetaan viiden päivän kuluessa."

"36 §

Konkurssiin asettamista koskeva tuomio

1 - Konkurssiin asettamista koskevassa tuomiossa tuomari

a) ilmoittaa tuomion antamispäivän ja -ajan; tuomio katsotaan annetuksi päivällä kello kaksitoista, ellei muuta merkintää ole;

b) nimeää maksukyvyttömän velallisen ja mainitsee velallisen päätoimipaikan tai kotipaikan;

c) nimeää velallisen oikeudellisen ja tosiasiallisen johdon ja vahvistaa sen asuinpaikat, sekä varsinaisen velallisen asuinpaikan, jos tämä on luonnollinen henkilö;

d) määrää pesänselvittäjän ja mainitsee tämän toimipaikan osoitteen;

e) päättää, että velallinen huolehtii konkurssipesän varojen hoitamisesta, jos 224 §:n 2 momentissa vaaditut edellytykset täyttyvät;

f) päättää, että velallisen on luovutettava pesänselvittäjälle välittömästi sellaiset 24 §:n 1 momentissa tarkoitettut asiakirjat, joita ei ole vielä asiakirja-aineistossa;

g) määrää velallisen kirjanpidon otettavaksi haltuun ja luovutettavaksi välittömästi pesänselvittäjälle, samoin kuin kaiken velallisen omaisuuden, vaikka se olisi takavarikoitu, ulosmitattu tai muulla tavalla haltuun otettu tai pidätetty, sanotun rajoittamatta 150 §:n 1 momentin soveltamista;

h) määrää luovutettavaksi syyttäjälle [Ministério Público] todisteet, jotka viittaavat rangaistavaan tekoon, asianmukaisia jatkotoimia varten;

i) jos hallussa olevien tietojen perusteella on perusteltua aloittaa menettely konkurssin tuottamuksellisuuden tutkimiseksi, aloittaa tuomari menettelyn täysimittaisena tai rajoitettuna, sanotun estämättä 187 §:n soveltamista;

j) asettaa enintään 30 päivän määräajan saatavien vaatimiselle;

l) ilmoittaa velkojille, että niiden on ilmoitettava pesänhoitajalle viipymättä esinevakuuksistaan;

m) ilmoittaa maksukyvyttömän velallisille, että niiden on täytettävä velvoitteensa pesänhoitajalle eikä maksukyvyttömälle;

n) vahvistaa päivän ja kellonajan seuraavien 45–60 päivän välillä 156 §:n mukaisen, velallisselvityksen käsittelykokoukseksi kutsutun velkojainkokouksen pitämiseksi tai toteaa päätöksensä perustellen, että mainitun kokouksen pitämisestä luovutaan.

2 - Edellisen momentin n kohdan loppuosan säännöstä ei sovelleta, kun selvityssuunnitelman esittäminen on odotettavissa tai jos päätetään, että pesänselvityksen hoitaa velallinen.

3 - Jos velallisselvityksen käsittelykokouksen pitämispäivää ei vahvisteta 1 momentin n kohdan mukaisesti ja joku asianosaisista vaatii tuomioistuimelta saatavien ilmoittamista koskevan määräajan kuluessa kokouksen koollekutsumista, tuomari vahvistaa kokouksen päivän ja kellonajan konkurssiin asettamista koskevaa tuomiota seuraavien 45–60 päivän välillä.

4 - Jos velallisselvityksen käsittelykokouksen pitämispäivää ei vahvisteta 1 momentin n kohdan mukaisesti, tässä laissa säädetty määräajat, jotka lasketaan kyseisen kokouksen ajankohdasta, alkavat kulua 45:ntenä päivänä konkurssiin asettamista koskevasta tuomiosta.

5 - Jos tuomioistuin on päättänyt, ettei velallisselvityksen käsittelykokousta järjestetä, sen on tuomion jälkeen mukautettava menettelyn kulkua tämän mukaan tapauskohtaisesti."

Tuomion tiedoksiantaminen ja kuulutus

Konkurssiin asettamista koskevan tuomion tiedoksiantamisesta ja kuulutuksesta säädetään maksukyvyttömyyslain 37 ja 38 §:ssä seuraavaa:

"37 §

Tuomion tiedoksiantaminen

1 - Velallisen johdolle, jonka asuinpaikat on vahvistettu, annetaan tuomio tiedoksi henkilökohtaisesti tiedoksiantoa koskevien prosessilainsäädännön säännösten mukaisesti. Johdolle lähetetään myös jäljennös alkuperäisestä hakemuksesta.

2 - Tuomio annetaan tiedoksi myös syyttäjälle [Ministério Público], sosiaaliturvalaitokselle [Instituto de Segurança Social], konkurssiin asettamista koskevan hakemuksen tekijälle, velalliselle tiedoksiantoa koskevien säännösten mukaisesti, ellei tiedoksiantoa ole suoritettu jo henkilökohtaisesti menettelyssä edellytetyn mukaisesti, ja työpaikkaneuvostolle, jos velallinen omistaa yrityksen. Tämä ei kuitenkaan rajoita työlainsäädännön perusteella välttämättömien tiedoksiantojen suorittamista, erityisesti tiedoksiantoa palkkaturvalaitokselle [Fundo de Garantia Salarial].

3 - Tiedoksianto tunnetuille viidelle päävelkojalle, mahdollinen hakija pois lukien, suoritetaan 1 momentin mukaisesti tai kirjatulla kirjeellä sen mukaan, onko heillä vakituinen asuinpaikka, päätoimipaikka tai kotipaikka Portugalissa.

4 - Tiedoksianto tunnetuille velkojille, joiden vakituinen asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa menettely on aloitettu, sekä kyseisten jäsenvaltioiden veroviranomaisille ja sosiaaliturvaeläimille suoritetaan kirjatulla kirjeellä viipymättä 20. toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 54 artiklan mukaisesti.

5 - Jos velkojana on valtio, julkinen laitos, joka ei ole julkinen yritys, tai sosiaaliturvalaitos, tiedoksianto suoritetaan kirjatulla kirjeellä.

6 - Edellisten momenttien säännökset eivät vaikuta mahdollisuuteen suorittaa tiedoksianto sähköisesti oikeusministeriön portaalissa esitetyllä tavalla.

7 - Tiedoksianto muille velkojille ja asianosaisille tapahtuu yleisellä kuulutuksella, jossa on viiden päivän pidennetty määräaika ja joka kiinnitetään nähtäville velallisen päätoimipaikkaan tai asuinpaikkaan, velallisen liiketiloihin ja tuomioistuimeen; siitä kuulutetaan myös Citius-portaalissa.

8 - Edellisessä momentissa tarkoitetuissa yleisissä kuulutuksissa ja tiedoksiannoissa on ilmoitettava menettelyn asianumero, määräaika ja mahdollisuus hakea muutosta tai vastustaa menettelyä; sen on sisällettävä edellisen pykälän a–e kohdassa sekä i–n kohdassa säädetyt asiakirjat ja tiedot. Siinä on ilmoitettava, että muutoksenhaun, vastustusten ja saatavien ilmoittamisen määräaika alkaa kuluu vasta pidennetyn määräajan päättymisestä, joka lasketaan edellisessä momentista tarkoitetun tiedoksiannon julkaisemisesta."

"38 §

Kuulutus ja rekisterimerkinnät

— —

2 - Konkurssiin asettamisesta ja pesänhoitajan määräämisestä tehdään automaattisesti merkinnät tuomioistuimen kanslian lähettämän asiaankuuluvan todistuksen perusteella seuraaviin rekistereihin:

a) väestörekisteriin, jos velallinen on luonnollinen henkilö;

b) kaupparekisteriin, jos maksukyvyttömään velalliseen liittyvät tosiseikat edellyttävät kaupparekisteriin merkitsemistä;

c) muuhun julkiseen rekisteriin, johon velallinen mahdollisesti kuuluu.

3 - Sen estämättä, mitä kiinteistörekisterilain [Código de Registo Predial] 43 §:n 5 momentissa säädetään, konkurssiin asettamisesta tehdään merkintä myös kiinteistörekisteriin pesään kuuluvien kiinteistöjen osalta konkurssiin asettamista koskevasta lopullisesta tuomiosta annetun tuomioistuimen todistuksen perusteella, ellei rekisterinpitäjä saa tarvittavia tietoja sähköisesti, sekä pesänhoitajan laatiman omaisuusluettelon perusteella.

4 - Jos edellisessä momentissa tarkoitettu rekisterimerkintä on luonteeltaan väliaikainen, se tehdään tuomioistuimen verkkosivuilla annettujen tietojen perusteella 6 momentin b kohdan mukaisesti sekä pesänhoitajan laatiman omaisuusluettelon perusteella.

5 - Jos rekisteriin on merkitty konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta koskeva osto tai omistusoikeuden tai pelkän hallintaoikeuden tunnustaminen jonkun toisen henkilön kuin maksukyvyttömän hyväksi, on pesänhoitajan liitettävä todistus näistä merkinnöistä menettelyn asiakirja-aineistoon.

6 - Tuomioistuimen kanslia

a) kirjaa automaattisesti konkurssiin asettamisen ja pesänhoitajan määräämisen siviiliprosessilain [Código de Processo Civil] mukaisesti perustettuun ulosmittausrekisteriin;

b) lisää kyseiset tiedot sekä vaatimusten esittämiselle asetetun määräajan tuomioistuimen verkkosivuille;

c) ilmoittaa konkurssiin asettamisesta Portugalin keskuspankille [Banco de Portugal], jotta tämä tekee asiaankuuluvan merkinnän luottotietorekisteriin.

7 - Pesänhoitajan määräämistä koskevista rekisterimerkinnöistä on käytävä ilmi pesänhoitajan toimipaikan osoite.

8 - Kaikki tuomion kuulutusta ja rekisterimerkintöjä koskevat toimenpiteet on toteutettava viiden päivän kuluessa.

9 - Ulkomailla aloitettua konkurssimenettelyä koskevan päätöksen ja tarvittaessa pesänhoitajan määräämistä koskevan päätöksen, joihin viitataan 20.

toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/848 28 ja 29 artiklassa, kuulutusta ja julkiseen rekisteriin merkitsemistä on haettava velallisen kotipaikan tuomioistuimelta Portugalissa tai, jos näin ei voida tehdä, Lissabonin kauppatuomioistuimelta [Juízo de Comércio de Lisboa]. Tuomioistuin voi vaatia Euroopan unionin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti tähän tehtävään toimivaltaisen henkilön tekemää auktorisoitua käännöstä.

10 - Sen estämättä, mitä edellisessä momentissa säädetään, jos sen valtion lainsäädännössä, jossa konkurssimenettely käydään, säädetään merkintöjen tekemisestä rekisteriin, jota ei tunneta Portugalin lainsäädännössä, määrätään merkinnät tehtäväksi kyseistä rekisteriä lähimpänä olevaan rekisteriin.

11 - Sen estämättä, mitä 9 momentissa säädetään, 20. toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kuulutuksen suorittaa automaattisesti toimivaltainen rekisterinpitäjä, jos velallinen omistaa yrityksen, joka on sijoittautunut Portugaliin.

Turvaamistoimet

Turvaamistoimien määräämisestä mahdollisuudesta säädetään maksukyvyttömyyslain 31 §:ssä seuraavaa:

"31 §

Turvaamistoimet

1 - Jos on perusteltua epäillä huonoa hoitamista, tuomari määrää omasta aloitteestaan tai hakijan aloitteesta turvaamistoimet, jotka ovat välttämättömiä tai asiaankuuluvia velallisen taloudellisen tilanteen heikkenemisen estämiseksi ennen tuomion antamista.

2 - Turvaamistoina voidaan muun muassa määrätä tilapäinen toimitsijamies, jolla on yksinomaiset valtuudet hoitaa velallisen omaisuutta tai auttaa velallista tämän omaisuuden hoidossa.

3 - Turvaamistoimista voidaan määrätä ennen tiedoksiantoa velalliselle, jos tätä pidetään välttämättömänä niiden tehokkaan vaikutuksen vaarantumisen estämiseksi. Tiedoksianto on kuitenkin suoritettava aina viimeistään kymmenen päivän kuluessa sen määräajan päättymisestä, jota muussa tapauksessa sovellettaisiin."

ERITYINEN TERVEHDYTTÄMISENENETTELÄ

Maksukyvyttömyyslain 1 §:n 2 momentin mukaisen tervehdyttämisenenettelyn edellytykset

Maksukyvyttömyyslain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu erityinen tervehdyttämisenenettely on toinen edellä mainituista menettelyistä. Sitä voi hakea talousvaikeuksissa oleva yritys tai yritys, jota uhkaa välitön maksukyvyttömyys.

Tervehdyttämisenenettelyn tarkoitus ja muodollisuudet

Tervehdyttämisenenettelyn tarkoituksesta, hakemisesta ja muodollisuuksista sekä talousvaikeuksien käsitteestä on säädetty maksukyvyttömyyslain 17-A, 17-B ja 17-C §:ssä seuraavaa:

"17-A §

Erityisen tervehdyttämisenenettelyn tarkoitus ja luonne

1 - Erityisen tervehdyttämismenettelyn tarkoituksena on tarjota todistetusti talousvaikeuksissa olevalle yritykselle tai yritykselle, jota uhkaa välitön maksukyvyttömyys mutta joka pystyy vielä tervehtymään, mahdollisuus neuvotella velkojen kanssa yrityksen tervehtymiseen johtavan sopimuksen tekemiseksi.

2 - Edellisessä momentissa tarkoitettua menettelyä voi käyttää mikä tahansa yritys, joka osoittaa kirjallisella allekirjoitetulla lausumalla täyttävänsä tarvittavat tervehtymisen edellytykset ja toimittaa sertifioitun kirjanpitäjän tai virallisen tilintarkastajan, jos tilintarkastusta vaaditaan laissa, enintään 30 päivää aiemmin allekirjoittaman lausunnon siitä, ettei yritys ole 3 §:ssä säädettyjen edellytysten mukaisesti maksukyvytön.

3 - Tervehdyttämismenettely katsotaan kiireelliseksi, ja siihen sovelletaan kaikkia tämän lain säännöksiä, jotka eivät ole ristiriidassa menettelyn luonteen kanssa.”

”17-B §

Talousvaikeuksien käsite

Tässä laissa tarkoitetaan talousvaikeuksissa olevalla yrityksellä yritystä, jolla on vakavia vaikeuksia täyttää velvoitteensa ajallaan erityisesti likviditeetin puutteen tai luotonsaannin mahdottomuuden vuoksi.”

”17-C §

Hakeminen ja muodollisuudet

1 - Tervehdyttämismenettely alkaa yrityksen ja velkojan tai velkojen ilmoituksen perusteella. Kyseisillä velkojilla ei saa olla erityistä suhdetta yritykseen ja niiden saatavien on oltava vähintään 10 prosenttia muista kuin etuoikeusasemaltaan huonommista 3 momentin b alakohdan nojalla luetteloon merkityistä saatavista. Ilmoitus esitetään kirjallisesti, ja siinä ilmoitetaan neuvotteluiden aloittamisesta kyseisen yrityksen tervehdyttämiseksi hyväksyttävän tervehdyttämissuunnitelman avulla.

2 - Kaikkien edellisessä momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tekijöiden on allekirjoitettava ilmoitus, ja siihen on merkittävä allekirjoittamisen päivämäärä.

3 - Yrityksen on haettava toimivaltaiselta tuomioistuimelta konkurssiin asettamista ja esitettävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus, johon on liitettävä seuraavat asiakirjat:

a) edellisissä momenteissa mainittu kirjallinen ilmoitus;

b) jäljennös 24 §:n 1 momentissa luetelluista asiakirjoista, jotka jäävät tuomioistuimen kansliaan velkojen tutustuttaviksi koko menettelyn ajaksi;

c) tervehdyttämissuunnitelmaa koskeva ehdotus, johon on liitetty vähintään selonteko yhtiön varoista ja veloista sekä rahoitustilanteesta.

4 - Kun edellisessä momentissa tarkoitettu hakemus on vastaanotettu, tuomari määrää välittömästi tilapäisen toimitsijamiehen soveltaen 32–34 §:n säännöksiä tarpeellisin muutoksin.

5 - Edellisessä momentissa tarkoitettu määräys annetaan välittömästi tiedoksi yritykselle, ja siihen sovelletaan 37 ja 38 §:n säännöksiä tarpeellisin muutoksin.

6 - Yrityksen ja velkojan tai velkojen perustellusta hakemuksesta, kun velkoja tai velkojat täyttävät 1 momentin edellytykset ja niiden saatavien arvo on vähintään 5 prosenttia luetteloon sisällyvistä saatavista, taikka yrityksen perustellusta hakemuksesta tuomari voi laskea 10 prosentin rajaa, joka on asetettu 1 momentissa, ottaen huomioon luetteloon sisältyvien saatavien kokonaismäärän ja velkojen kokoonpanon.

7 - Jos kaupallinen yhtiö, johon yrityksellä on määräysvaltasuhde tai jonka kanssa se kuuluu samaan yritysryhmään yhtiölain [Código das Sociedades Comerciais] mukaisesti, on aloittanut erityisen tervehdyttämismenettelyn, yhdistetään kyseinen menettely automaattisesti tai tilapäisen toimitsijamiehen hakemuksesta asianomaiseen asiaan. Tällaisen hakemuksen voi tehdä myös mikä tahansa tällaisessa tilanteessa oleva yritys, joka on aloittanut tervehdyttämismenettelyn.

8 - Edellisessä momentissa tarkoitettua yhdistämistä voidaan hakea siihen saakka, kunnes 17-D §:n 5 momentissa säädetty neuvotteluiden määräaika alkaa kulua siinä menettelyssä, johon muut asiat yhdistetään soveltaen 86 §:n 4 momentin säännöksiä tarpeellisin muutoksin.”

Tervehdyttämismenettelyä koskevissa maksukyvyttömyyslain 17-D–17-I §:ssä säädetään lisäksi

menettelyn myöhemmistä vaiheista (esimerkiksi kaikkien niiden velkojen, jotka eivät ole allekirjoittaneet menettelyn aloittanutta ilmoitusta, kutsumisesta osallistumaan tervehdyttämisen neuvotteluihin)

vaikutuksista (menettely esimerkiksi estää panemasta vireille toimia velkojen perimiseksi velalliselta)

neuvottelujen päättymisestä tervehtymiseen johtavan tervehdyttämissuunnitelman hyväksymiseen tai hyväksymättä jättämiseen

velallisen ja velkojen välillä sovitusta takeista

velallisen tervehdyttämistä koskevien tuomioistuimen ulkopuolisten sopimusten vahvistamisesta.

ERITYINEN VELKAJÄRJESTELYMENETTELY

Maksukyvyttömyyslain 1 §:n 3 momentin mukaisen erityisen velkajärjestelymenettelyn edellytykset

Maksukyvyttömyyslain 1 §:n 3 momentissa mainitusta erityisestä velkajärjestelymenettelystä säädetään maksukyvyttömyyslain 222-A–222-J §:ssä.

Erityinen velkajärjestelymenettely on kiireellisesti sovellettava menettely. Sitä voi käyttää kuka tahansa velallinen, joka ei ole yritys mutta joka on todistettavasti talousvaikeuksissa tai jota uhkaa välitön maksukyvyttömyys.

Maksukyvyttömyyslain 222-B §:n mukaisesti talousvaikeuksissa olevalla velallisella tarkoitetaan velallista, jolla on vakavia vaikeuksia täyttää veloitteitaan ajallaan erityisesti likviditeetin puutteen tai luotonsaannin mahdottomuuden vuoksi.

Tämä erityinen menettely alkaa

velallisen ja yhden tai useamman velkojan kirjallisesta ilmoituksesta, jossa nämä ilmoittavat haluavansa aloittaa neuvottelut maksusopimuksen laatimiseksi, tai

esittämällä tuomioistuimen ulkopuolella laadittu maksusopimus, jonka ovat allekirjoittaneet velallinen ja velkojat, jotka edustavat vähintään äänten enemmistöä.

Edellä mainitut ilmoitus tai sopimus, joihin on liitetty velkojaluettelo sekä luettelo kaikista vireillä olevista velanperintätoimista, esitetään tuomioistuimelle. Kun ilmoitus tai sopimus on vastaanotettu, tuomioistuin määrää tilapäisen toimitsijamiehen.

Kun velallinen on saanut tiedon tilapäisen toimitsijamiehen määräämisestä, on hänen lähetettävä kirjattu kirje kaikille velkojille, jotka eivät ole allekirjoittaneet alkuperäistä ilmoitusta tai sopimusta, ja kutsuttava nämä osallistumaan menettelyyn. Jos velkoja on esittänyt tuomioistuimen ulkopuolella laaditun maksusopimuksen, tuomioistuimen kanslia antaa asiasta tiedon velkojille, jotka eivät ole sopimuksen osapuolina mutta joiden saatavat on merkitty velallisen laatimaan saatavien luetteloon.

Kun tilapäisen toimitsijamiehen määrääminen on annettu tiedoksi Citius-portaalissa, kaikilla velkojilla on 20 päivää aikaa esittää tilapäiselle toimitsijamiehelle saatavia koskevat vaatimuksensa.

Tämän jälkeen tilapäinen toimitsijamies laatii velkojaluettelon ja toimittaa luettelon tuomioistuimen kansliaan. Luettelo julkaistaan Citius-portaalissa. Luettelon voi riitauttaa viiden työpäivän kuluessa.

Muihin menettelyihin kohdistuvat vaikutukset ovat seuraavat:

Erityisen velkajärjestelymenettelyn alkamisen ja tilapäisen toimitsijamiehen määräämisen jälkeen ei velallista vastaan voida panna vireille muuta velkojenperintätoimea.

Välttämättömien julkisten palvelujen tarjoamista ei voida keskeyttää.

Velallisen konkurssiin asettamista koskevien hakemusten käsittely keskeytetään, ellei konkurssiin asettamisesta ole annettu tuomiota (nämä menettelyt lakkaavat välittömästi maksusopimuksen hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen).

Vireillä olevat perintätoimet keskeytetään (ja ne lakkaavat välittömästi maksusopimuksen hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen, ellei sopimuksessa määrätä niiden jatkamisesta).

Vanhentumisajan ja preklusiivisen määräajan, joihin velallinen voi vedota, kuluminen keskeytyy.

Menettelyn alkamisen jälkeen velallinen ei saa toteuttaa toimia, joilla on erityistä merkitystä, ilman tilapäisen toimitsijamiehen etukäteislupaa.

Velallisen ja velkojien välillä aloitettuihin neuvotteluihin sovelletaan kaikkien osallistujien välillä sovittuja ehtoja. Jos tällaisia ei ole, sovelletaan tilapäisen toimitsijamiehen määrittämiä ehtoja.

Kun neuvottelut päättyvät maksusopimuksen yksimieliseen hyväksymiseen ja kaikki velkojat ovat sopimuksen osapuolina, on kaikkien allekirjoitettava sopimus. Sopimus toimitetaan välittömästi tuomarin vahvistettavaksi tai hylättäväksi.

Jos maksusopimus hyväksytään neuvottelujen päätteeksi, mutta kaikki velalliset eivät ole osallisina, sopimus toimitetaan tuomioistuimelle vahvistettavaksi tai hylättäväksi ja se julkaistaan Citius-portaalissa. Asianosaisilla on 10 päivää aikaa vaatia suunnitelman vahvistamatta jättämistä.

Maksusopimus katsotaan hyväksytyksi, kun

sopimuksesta äänestäneiden velkojien saatavat muodostavat vähintään kolmasosan kaikista luetteloon sisältyvistä saatavista, jotka antavat äänioikeuden, ja sopimus saa puoltavia ääniä yli kaksi kolmasosaa kaikista annetuista äänistä ja yli puolet annetuista äänistä vastaa muita kuin etuoikeusasemaltaan huonompia saatavia; tyhjiä ääniä ei lasketa, tai

sen puolesta äänestäneiden velkojien saatavat muodostavat vähintään puolet kaikista saatavista, jotka antavat äänioikeuden, ja yli puolet näistä äänistä vastaa muita kuin etuoikeusasemaltaan huonompia saatavia; tyhjiä ääniä ei lasketa.

Neuvottelut päättyvät, jos velallinen tai enemmistö velkojista toteaa, ettei sopimukseen ole mahdollista päästä, tai jos neuvottelujen päättymiselle asetettu kahden kuukauden määräaika on ylittynyt. Sopimuksen jäädessä syntymättä menettelyn päättymisen johtaa kaikkien velalliseen kohdistuvien vaikutusten lakkaamiseen, paitsi jos velallisesta on tullut maksukyvytön. Tällöin menettely päättyy velallisen konkurssiin.

Velallisen kanssa erityisen velkajärjestelymenettelyn aikana sovitut takeet, joilla pyritään turvaamaan velalliselle taloudelliset keinot tämän toiminnan jatkamiseen, säilyvät, vaikka velallinen asetettaisiin menettelyn päätyttyä konkurssiin kahden vuoden kuluessa. Lisäksi velallisen toimintaa maksusopimuksen täyttämiseen tähtäävän menettelyn aikana rahoittaneiden velkojien saatavat katsotaan irtaimeen omaisuuteen kohdistuviksi etuoikeutetuiksi yleisiksi saataviksi. Ne ovat etuoikeusjärjestyksessä irtaimeen omaisuuteen kohdistuvien, työntekijöiden etuoikeutettujen yleisten saatavien yläpuolella.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

Maksukyvyttömyyslain 46 §:ssä säädetään konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta seuraavaa:

"46§

Konkurssipesän käsite

1 - Konkurssipesän tarkoituksena on täyttää konkurssivelkojien saatavat sen jälkeen, kun sen omat velat on maksettu, ja ellei muualla toisin säädetä, se käsittää kaiken velallisen omaisuuden konkurssiin asettamisen hetkellä sekä velallisen menettelyn aikana hankkiman omaisuuden ja oikeudet.

2 - Ulosmittauskelvoton omaisuus sisältyy konkurssipesään vain velallisen niin erikseen päättäessä ja jos ulosmittauskelvottomuus ei ole lain mukaan ehdotonta."

Portugalin siviiliprosessilain (*Código de Processo Civil*) 736 §:ssä säädetään tältä osin, että ehdottomasti ulosmittauskelvottomia ovat erityissäännöksellä ulosmittauskelvottomiksi määritettyjen lisäksi jakamattomat esineet tai oikeudet; valtion ja muiden julkisoikeudellisten oikeushenkilöiden julkinen omaisuus; esineet, joiden takavarikointi olisi vastoin hyvää tapaa tai jolle ei ole taloudellista perustetta vähäisen myyntiarvon vuoksi; julkiseen uskonnonharjoittamiseen tarkoitetut esineet ja vammaisille välttämättömät sekä sairaanhoitoon käytettävät laitteet ja esineet.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

Velallisen ja pesänhoitajan valtuuksista säädetään maksukyvyttömyyslain 223 ja 224 §:ssä seuraavaa:

Velallinen pesänhoitajana

"223 §

Yrityksiin rajaaminen

Tämän osaston säännöksiä sovelletaan ainoastaan tilanteisiin, joissa konkurssipesä käsittää yrityksen."

"224 §

Velallisen pesänhoidon edellytykset

1 - Tuomioistuin voi määrätä konkurssiin asettamisesta antamassaan tuomiossa, että konkurssipesää hoitaa velallinen.

2 - Edellisessä momentissa tarkoitettu päätös edellyttää seuraavaa:

a) velallinen on hakenut sitä;

b) velallinen on jo esittänyt tai sitoutuu esittämään 30 päivän kuluessa konkurssiin asettamista koskevan tuomion antamisesta selvityssuunnitelman, jonka mukaan velallisen yrityksen toiminta jatkuu;

c) ei ole syytä epäillä menettelyn viivästymistä tai muuta velkojille aiheutuvaa haittaa;

d) konkurssiin asettamista hakenut henkilö, jos tämä on muu kuin velallinen, antaa tähän suostumuksensa.

3 - Pesänhoito määrätään velalliselle myös silloin, kun velallinen on tätä hakenut ja velkojat päättävät niin velalliselvityksen käsittelykokouksessa tai sitä edeltävässä kokouksessa, riippumatta siitä, täytyvätkö edellisen momentin c ja d kohdassa säädetyt edellytykset. Kyseisen momentin b kohdassa säädetty määräaika alkaa kulua päivästä, jona velkojat tekevät päätöksensä."

Pesänhoitajan määrääminen ja säännöt

Pesänhoitajan valtuuksista ja häneltä edellytetystä pätevyydestä säädetään maksukyvyttömyyslain 52, 53 ja 55 §:ssä seuraavaa:

"52 §

Tuomarin määräys ja säännöt

1 - Pesänhoitajan määrääminen on tuomarin tehtävä.

2 - Pesänhoitajan määräämiseen sovelletaan 32 §:n 1 momentin säännöksiä, ja tuomari voi ottaa huomioon velallisen tai velkojatoimikunnan, jos tällainen on perustettu, tai velkojien esittämät huomautukset myös siinä tapauksessa, että konkurssipesä käsittää yrityksen, jolla on yksi tai useampi toiminnassa oleva toimipaikka, tai kun konkurssimenettely on erityisen monimutkainen. Etusijalle asetetaan ensimmäisen kerran määrättäessä tilapäinen toimitsijamies, joka hoitaa tehtävänsä konkurssiin asettamisen hetkellä.

3 - Virallisille listoille merkitsemisestä sekä pesähoitajaan sovellettavista säännöksistä on säädetty omassa säädöksessään, sanotun rajoittamatta tässä laissa säädetyn soveltamista.

4 - Jos konkurssimenettely on hyvin monimutkainen tai pesähoitajalta edellytetään erikoisosaamista, tuomari voi viran puolesta tai jonkin asianosaisen hakemuksesta määrätä useampia pesähoitajia. Tällöin hakemuksen esittäjän on annettava perusteltu ehdotus määrättävästä pesähoitajasta ja vastattava ehdotetun pesähoitajan palkkiosta, jos tämä määrätään ja konkurssipesän varat eivät riitä pesähoitajan palkkion maksamiseen.

5 - Jos tuomarin 1 momentin nojalla määräämään pesähoitajan ja jonkun asianosaisen hakemuksesta määrättyjen pesähoitajien kesken ilmenee näkemuseroja, joista ei päästä sovintoon, ratkaisee tuomarin määräämään pesähoitajan tahto.

6 – Jos velallinen on kaupallinen yhtiö, joka on yhtiölain [Código das Sociedades Comerciais] mukaisesti määräysvaltasuhteessa toiseen yritykseen tai kuuluu tämän kanssa samaan yritysryhmään ja tämän toisen yrityksen osalta on pantu vireille konkurssimenettely, tuomari voi omasta aloitteestaan tai velallisen tai velkojien esittämän huomautuksen perusteella määrätä kaikille yrityksille saman pesähoitajan. Tällöin tuomarin on määrättävä toinen pesähoitaja, jonka tehtävänä on hoitaa ainoastaan saman yritysryhmän velallisten välillä vaadittuja saatavia välittömästi sen jälkeen, kun ne on vahvistettu, muun muassa ensimmäisen pesähoitajan ilmoituksesta.”

”53 §

Velkojien valitsema toinen pesähoitaja

1 - Edellyttäen, että ehdotuksen hyväksyvä asiakirja liitetään asiakirja-aineistoon ennen äänestystä, velkojainkokoukseen kokoontuneet velkojat voivat pesähoitajan määräämisen jälkeen valita tehtävään toisen henkilön, joka on tai ei ole virallisessa luettelossa, ja päättää hänen palkkiostaan päätöksellä, joka hyväksytään äänivaltaa käyttävien ja annettujen äänten enemmistöllä; tyhjiä ääniä ei lasketa.

2 - Henkilö voidaan valita virallisen luettelon ulkopuolelta vain asianmukaisesti perustellussa tapauksessa konkurssipesän käsittämän yrityksen poikkeuksellisen koon vuoksi, yrityksen toiminnan erityisluonteen vuoksi tai menettelyn monimutkaisuuden vuoksi.

3 - Tuomari voi jättää määräämättä velkojien valitseman henkilön pesähoitajaksi korvaamaan pesähoitajan tämän tehtävissä vain siinä tapauksessa, että tuomari katsoo, ettei kyseinen henkilö sovellu tai kykene tehtävään, että velkojien hyväksymä palkkio on liian suuri tai, jos henkilö ei ole virallisessa luettelossa, ettei yksikään edellisessä momentissa säädettyistä edellytyksistä täyty.”

”55 §

Tehtävät ja niiden hoitaminen

1 - Pesähoitaja huolehtii muiden annettujen tehtäviensä ohella seuraavista tehtävistä yhteistyössä velkojatoimikunnan, jos sellainen on perustettu, kanssa ja velkojatoimikunnan valvonnassa:

a) valmistele maksukyvyttömän velkojen maksua konkurssipesän varoista ja erityisesti tuloista, joita saadaan pesähoitajan realisoimasta konkurssipesän omaisuudesta;

b) suojaa kuitenkin maksukyvyttömän oikeuksia ja turvaa oikeuksien käyttämisen sekä tarvittaessa yrityksen liiketoiminnan jatkamisen, ja pyrkii mahdollisuuksien mukaan välttämään maksukyvyttömän taloudellisen tilanteen heikkenemisen.

2 - Pesähoitajan on huolehdittava tehtävistään henkilökohtaisesti, mutta hän voi delegoida kirjallisesti tietyt toimet toisen, voimassa olevaan viralliseen luetteloon kuuluvan pesähoitajan tehtäväksi, sanotun rajoittamatta pakollisen oikeudellisen edustajan käyttöä tai tarvittavan etukäteissuostumuksen saamista velkojatoimikunnalta.

3 - Pesähoitajaa voivat avustaa tehtävien hoitamisessa pesähoitajan itsensä vastuulla tekniset tai muut avustajat, velallinen mukaan lukien, joko palkkiota vastaan tai palkkiotta. Tähän on saatava etukäteissuostumus velkojatoimikunnalta tai tuomarilta, jos velkojatoimikuntaa ei ole perustettu.

4 - Pesähoitaja voi palkata määrääjäksi tai toistaiseksi konkurssipesän realisointiin tai yrityksen toiminnan jatkamiseen tarvittavat työntekijät. Uudet sopimukset päättyvät, kun yritys, jossa työntekijät työskentelevät, suljetaan lopullisesti tai, ellei toisin ole sovittu, kun se luovutetaan.

5 - Pesähoitajan on annettava lisäksi velkojatoimikunnalle ja tuomioistuimelle ajallaan kaikki tarvittavat tiedot konkurssipesän hoitamisesta ja realisoinnista.

6 - Pesähoitajan pyynnöstä ja aina, kun pesähoitaja ei saa suoraan tarvitsemiaan tietoja, tuomioistuin voi määrätä minkä tahansa julkisen elimen tai luottolaitoksen antamaan asiaankuuluvista rekistereistä menettelyn kannalta välttämättömät tai hyödylliset tiedot erityisesti konkurssipesään sisältyvästä omaisuudesta.

7 - Edellä 2 momentin loppuosassa tarkoitetun pesähoitajan palkkiosta vastaa tehtävän delegoinut pesähoitaja, joka on vastuussa kaikista toimista, jotka ensin mainittu pesähoitaja suorittaa kyseisessä momentissa mainitun delegoinnin nojalla.

8 - Pesähoitajalla on valtuudet velkojatoimikunnan suostumuksella luopua vaateista tai hyväksyä tai sovitella vaateita kaikissa tuomioistuinmenettelyissä, joissa maksukyvytön tai konkurssipesä on asianosaisena.”

TuomioistuINVALVONTA

Tuomari valvoo pesähoitajan toimintaa maksukyvyttömyyslain 58 §:ssä säädetyn mukaisesti:

”58 §

Tuomarin harjoittama valvonta

Pesähoitaja huolehtii tehtävistään tuomarin valvonnassa, ja tuomari voi milloin tahansa vaatia pesähoitajalta tietoja mistä tahansa asiasta tai pyytää tätä esittämään selonteon toteutetuista toimista sekä pesän hoidon ja realisoinnin tilasta.”

Myös velkojatoimikunnalla on valta valvoa pesähoitajan toimintaa maksukyvyttömyyslain 68 §:n mukaisesti.

Pesähoitajan palkkio

Pesähoitajan palkkiosta säädetään maksukyvyttömyyslain 60 §:ssä seuraavaa:

”60 §

Palkkio

1 - Tuomarin määräämällä pesähoitajalla on oikeus säännösten mukaiseen palkkioon sekä korvaukseen kaikista kuluista, joita voidaan pitää kohtuullisesti katsoen asianmukaisina tai välttämättöminä.

2 - Jos pesähoitajan on valinnut velkojainkokous, pesähoitajan palkkio määritellään asiaa koskevassa päätöksessä.

3 - Pesähoitaja, joka ei ole ennakolta hyväksynyt velkojainkokouksessa vahvistettua palkkiota, joka maksetaan selvityssuunnitelman laatimisesta, yrityksen hallinnoinnista velallisselvityksen käsittelykokouksen jälkeen tai hyväksytyn selvityssuunnitelman tarkastamisesta, voi kieltäytyä tehtävästä edellyttäen, että tämä tapahtuu velkojainkokouksessa, jossa kyseinen päätös on tehty.”

5 Mitä ovat kuittauksen edellytykset?

Konkurssivelat voidaan kuitata konkurssipesän saatavilla, jos maksukyvyttömyyslain 99 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät.

”99 §

Kuittaus

1 - Sen estämättä, mitä tämän lain muissa säännöksissä säädetään, konkurssiin asettamisesta lähtien velkojat, joilla on konkurssisaatavia, voivat kuitata saatavat konkurssipesän saatavista vain, jos vähintään toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) kuittauksen lailliset edellytykset ovat täyttyneet ennen konkurssiin asettamista;
b) konkurssisaatava on täyttänyt ennen pesän vastasaatavaa siviililain [Código Civil] 847 §:ssä säädetty edellytykset.

2 - Edellisen momentin a ja b alakohdtaa sovellettaessa ei sovelleta seuraavia:

- a) siviililain 780 §:n 1 momentissa säädetty määräaikaedun menettäminen;
b) edellä 91 §:n 1 momentissa ja 96 §:ssä säädetystä johtuva aikaisempi erääntyminen ja rahaksi muuntaminen.

3 - Kuittaus voidaan suorittaa, vaikka velvoitteiden kohteena ovat eri valuutat tai laskentayksiköt, jos niiden vastavuoroinen muuntaminen voi tapahtua vapaasti vastasaatavan maksupaikassa. Muuntamisessa käytetään sen päivän voimassa olevaa vaihtokurssia, jona kuittauksen vaikutukset alkavat.

4 - Kuittauksista ei voida suorittaa seuraavissa tapauksissa:

- a) jos pesän saatava on syntynyt konkurssiin asettamisen jälkeen erityisesti konkurssipesän hyödyksi peräytettyjen toimien seurauksena;
b) jos konkurssivelkoja on ostanut saatavansa muulta henkilöltä konkurssiin asettamisen jälkeen;
c) kyseessä on maksukyvyttömän velka, josta pesä ei vastaa;
d) pesän saatavien ja etuoikeusasemaltaan huonompien konkurssisaatavien välillä."

Maksukyvyttömyyslain 99 §:n yleissäännöksen ohella muissakin säännöksissä säädetään yksittäisistä kuittausmahdollisuuksista. Tällaisia ovat maksukyvyttömyyslain 102 §:n 3 momentin e kohta, 154 §:n 1 momentti, 242 §:n 3 momentti ja 286 §.

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Konkurssiin asettamisen vaikutukset voimassa oleviin sopimuksiin, joissa velallinen on osapuolena, riippuvat sopimuksen tyypistä. Vaikutukset on lueteltu maksukyvyttömyyslain 102–119 §:ssä:

"102 §

Täyttämättä olevia oikeustoimia koskeva yleisperiaate

1 - Sen estämättä, mitä seuraavissa pykälissä säädetään, kaikkien kahdenvälisten sopimusten, joita maksukyvytön tai toinen osapuoli ei ole vielä täyttänyt täysimääräisesti konkurssiin asettamisen hetkellä, täytäntöönpano keskeytetään, kunnes pesänhoitaja ilmoittaa, pannaanko sopimus täytäntöön vai kieltäydytäänkö sen täytäntöönpanosta.

2 - Toinen osapuoli voi kuitenkin asettaa pesänhoitajalle kohtuullisen määräajan kyseisen päätöksen tekemiselle, ja määräajan päättyessä katsotaan, että täytäntöönpanosta on kieltäydytty.

3 - Jos pesänhoitaja kieltäytyy täytäntöönpanosta, sanotun rajoittamatta oikeutta asioiden toisistaan erottamiseen tarvittaessa,

- a) kummallakaan osapuolella ei ole oikeutta saada palautusta suoritteistaan;
b) konkurssipesällä on oikeus vaatia velallisen jo toteuttamaa suoritetta vastaavan vastasuoritteen arvo, ellei toinen osapuoli ole tätä vielä antanut;
c) toisella osapuolella on oikeus vaatia konkurssisaatavana velallisen suoritteen arvoa vastaava määrä sen täyttämättä olevalta osalta; tämä vähennetään sitä vastaavan vastasuoritteen arvosta, jota ei ole vielä annettu;
d) toiselle osapuolelle sopimuksen täyttämättä jättämisestä aiheutuneista vahingoista on oikeus korvaukseen seuraavasti:
i) oikeus korvaukseen on rajoitettu mahdollisesti aiheutuneen veloitteen arvoon b kohdassa säädetyn mukaisesti;
ii) korvaus vähennetään määrästä, johon toisella puolella on oikeus c kohdan mukaisesti;
iii) korvaus muodostaa konkurssisaatavan;
e) kumpi tahansa osapuolista voi ilmoittaa c ja d kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden kuittamisesta b kohdassa tarkoitettua veloitetta vastaan niin pitkälle kuin veloitteet vastaavat toisiaan.

4 - Täytäntöönpanopäätös on vastoin lakia, jos sopimusvelvoitteiden täyttäminen konkurssipesästä ajallaan on ilmeisen epätodennäköistä."

"103 §

Jakamattomat suoritteet

1 - Jos sopimus velvoittaa toisen osapuolen täyttämään suoritteen, joka ei ole korvattavissa toisella tai joka voidaan jakaa toimitettaessa useisiin osiin, jotka eivät ole helposti korvattavissa toisilla ja joiden välillä on toiminnallinen yhteys, ja pesänhoitaja kieltäytyy sopimuksen täytäntöönpanosta

- a) edellisen pykälän 3 momentin b kohdassa tarkoitettu oikeus korvataan oikeudella vaatia toista osapuolta palauttamaan suoritteen toteutunut osa konkurssiin asettamiseen asti aiheutuneen edun osalta;
b) edellisen pykälän 3 momentin c kohdassa tarkoitettu oikeus koskee sopimukseen perustuvien suoritteiden kokonaisarvojen välistä erotusta, jos se on toiselle osapuolelle edullinen;
c) toisella osapuolella on oikeus saada konkurssivelkojana palautus konkurssiin asettamista ennen toteutettujen suoritteiden kustannuksista tai korvaus niiden arvosta sen mukaan, onko kyseinen suorite korvattavissa toisella vai ei.
2 - Toisella osapuolella on kuitenkin oikeus toteuttaa suoritteensa loppuun ja vaatia konkurssisaatavana velaksi jäänyttä vastasuoritteen osaa; tällöin ei sovelleta 1 momentin eikä edellä olevan pykälän säännöksiä.
3 - Jos pesänhoitaja ei kieltäydy sopimuksen täytäntöönpanosta, toisen osapuolen oikeus vastasuoritteeseen muodostaa massasaatavan ainoastaan siltä osalta, joka ylittää saatavan arvon, joka olisi laskettu 1 momentin c kohdan mukaisesti, jos pesänhoitaja olisi päättänyt kieltäytyä täytäntöönpanosta.
4 - Jos täytettävänä on 1 momentissa tarkoitettujen tyyppinen suorite, joka perustuu maksukyvyttömän tekemään sopimukseen, ja pesänhoitaja kieltäytyy täytäntöönpanosta
a) edellä olevan pykälän 3 momentin b kohdassa tarkoitettu oikeus lakkaa tai korvataan oikeudella saada korvaus konkurssiin asettamista ennen toteutettujen suoritteiden arvosta sen mukaan, onko kyseinen suorite korvattavissa toisella vai ei;
b) edellä 1 momentin b kohtaa sovelletaan, kun toisella osapuolella on lisäksi oikeus saada palautus jo toteutetusta suoritteesta niin ikään konkurssisaatavana.
5 - Jos täytettävänä on 1 momentissa tarkoitettujen tyyppinen maksukyvyttömän tekemään sopimukseen perustuva suorite eikä pesänhoitaja kieltäydy täytäntöönpanosta, toisen osapuolen oikeus vastasuoritteeseen katsotaan kokonaisuudessaan massasaatavaksi.
6 - Jos suorite, joka ei ole korvattavissa toisella, jakautuu erillisiin osiin ja yksi tai useampi näistä osista on jo toteutettu, edellisissä momenteissa säädettyä sovelletaan vain jäljellä oleviin osiin ja vastasuorite jaetaan kaikkien näiden kesken asianmukaisella tavalla."

"104 §

Omistuksenpidätysehdon sisältävä myynti ja vastaavat liiketoimet

1 - Kauppasopimuksessa, johon sisältyy omistuksenpidätysehto ja jossa maksukyvytön on myyjä, toinen osapuoli voi vaatia sopimuksen täyttämistä, jos sopimuksen kohde on jo luovutettu sille konkurssiin asettamisen ajankohtana.

2 - Edellä olevaa momenttia sovelletaan vuokralleantajan maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusleasing-sopimukseen ja vuokrasopimukseen, johon sisältyvän ehdon mukaan vuokrattu kohde muuttuu vuokralleottajan omaisuudeksi kaikkien sopimuksen mukaisten maksuerien suorittamisen jälkeen.

3 - Jos ostaja tai vuokralleottaja on maksukyvytön ja sopimuksen kohde on tämän hallussa, pesänhoitajalle 102 §:n 2 momentin mukaisesti asetettu määräaika ei voi päättyä, ennen kuin viisi päivää on kulunut velallisselvityksen käsittelykokouksesta, paitsi jos kohteen arvo voisi laskea huomattavasti kyseisellä aikavälillä ja toinen osapuoli ilmoittaa tästä seikasta nimenomaisesti pesänhoitajalle.

4 - Tietyn kohteen luovuttamista koskevissa sopimuksissa, joissa ostaja on maksukyvytön, olevaan omistuksenpidätysehtoon voidaan vedota kohteen luovuttamiseen asti konkurssipesää vastaan vain, jos tästä on määrätty kirjallisesti.

5 - Jos pesänhoitaja kieltäytyy sopimuksen täytäntöönpanosta ja tämä on hyväksyttävää, ovat täytäntöönpanosta kieltäytymisen vaikutukset ne, joista on säädetty 102 §:n 3 momentissa. Kyseisen momentin c kohdassa vahvistetun oikeuden katsotaan koskevan sopimuksen mukaisten täysien suoritteiden tai maksuerien määrän, oikaistuna konkurssiin asettamisen ajankohdan mukaan 91 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti, sekä täytäntöönpanosta kieltäytymisen ajankohdan arvon välisen erotuksen maksamista konkurssisaatavana, jos tämä erotus on positiivinen ja toinen osapuoli on myyjä tai vuokralleantaja, taikka viimeksi mainitun arvon ja kyseisen määrän välisen erotuksen maksamista konkurssisaatavana, jos erotus on positiivinen ja toinen osapuoli on ostaja tai vuokralleottaja.”

”105 §

Myynti ilman toimitusta

1 - Sen estämättä, mitä 107 §:ssä säädetään, jos myyjää koskevaa toimitusvelvollisuutta ei ole vielä täytetty, mutta omistusoikeus on jo siirtynyt

a) pesänhoitaja ei voi kieltäytyä sopimuksen täytäntöönpanosta myyjän ollessa maksukyvytön;

b) jos pesänhoitaja kieltäytyy sopimuksen täytäntöönpanosta ostajan ollessa maksukyvytön, vaikutukset ovat ne, joista säädetään edellä olevan pykälän 5 momentissa, jota sovelletaan tarpeellisin muutoksin.

2 - Edellä olevassa pykälässä säädettyä sovelletaan tarpeellisin muutoksin myös sopimuksiin, joilla siirretään muita käyttöoikeuksia.”

”106 §

Aiesopimus

1 - Jos aiesopimuksen tehneestä myyjästä tulee maksukyvytön, pesänhoitaja ei voi kieltäytyä voimassa olevan aiesopimuksen täytäntöönpanosta, jos sopimuksen kohde on jo siirtynyt aiesopimuksen tehneelle ostajalle.

2 - Jos pesänhoitaja kieltäytyy kauppaa koskevan aiesopimuksen täytäntöönpanosta, sovelletaan 104 §:n 5 momenttia tarvittavin muutoksin riippumatta siitä, onko maksukyvytön aiesopimuksen tehnyt ostaja vai myyjä.”

”107 §

Määräaikaan sidotut liiketoimet

1 - Jos tavaroiden luovutuksen tai rahamääräisten suoritteiden maksun, kun näillä on markkinahinta, on tapahduttava tietyssä päivänä tai tietyssä määräajassa, joka on konkurssiin asettamista myöhempi, kumpikaan osapuolista ei voi vaatia täytäntöönpanoa. Tapauksen mukaan joko myyjällä tai ostajalla on oikeus saada ainoastaan kyseisen tavarain tai rahamääräisen suoritteiden sovitun hinnan ja markkinahinnan välinen erotus konkurssiin asettamista seuraavan toisen päivän hinnan mukaan, kun sopimukseen on merkitty sama päivä tai täyttämisen määräaika. Maksukyvyttömältä vaadittava erotus katsotaan konkurssisaatavaksi.

2 - Kummassakin tapauksessa myyjän on palautettava jo maksetut määrät. Myyjä voi kuitenkin kuitata nämä velvoitteet saatavilla, jotka kuuluvat sille edellä olevan momentin mukaisesti, niin pitkälti kuin kyseiset määrät vastaavat toisiaan. Jos myyjä on maksukyvytön, oikeus palautukseen muodostaa toiselle osapuolelle konkurssisaatavan.

3 - Edellistä momenttia sovellettaessa rahamääräisiksi suoritteiksi katsotaan erityisesti seuraavat:

a) arvopapereiden luovutus, ellei kyseessä olevien osakkeiden osuus ole vähintään kymmentä prosenttia yrityksen pääomasta eikä sopimuksen mukainen vastine ole luonteeltaan pelkästään rahamääräinen;

b) jalometallien toimitus;

c) rahamääräiset maksut, joiden määrä määritetään suoraan tai välillisesti ulkomaan valuutan vaihtokurssin mukaan, lakimääräisen koron mukaan tai jonkin laskentayksikön tai muiden tavaroiden tai palveluiden hinnan mukaan;

d) edellä a ja b kohdassa tarkoitetun omaisuuden myyntiä tai luovutusta taikka c kohdassa tarkoitettuja maksuja koskevat optiot tai muut oikeudet.

4 - Jos puitesopimus kattaa monia rahamääräisiä suoritteita koskevia liiketoimia, ja se voidaan päättää sopimusrikkomuksen vuoksi ainoastaan kokonaisuutena, kaikki kyseiset liiketoimet katsotaan kahdenväliseksi sopimukseksi tätä pykälää ja 102 §:ää sovellettaessa.

5 - Liiketoimiin, joita koskee määräaika ja jotka eivät kuulu 1 momentin soveltamisalaan, sovelletaan 104 §:n 5 momenttia tarvittavin muutoksin.

”108 §

Vuokraus, kun vuokralleottaja on maksukyvytön

1 - Konkurssiin asettaminen ei keskeytä vuokrasopimusta, jonka vuokralleottaja on maksukyvytön, mutta pesänhoitaja voi irtisanoa sopimuksen 60 päivän irtisanomisajalla, ellei laissa säädetä tai sopimuksessa määrätä lyhemmästä irtisanomisajasta.

2 - Edellä olevaa momenttia ei sovelleta tilanteessa, jossa vuokraus koskee maksukyvyttömän asuntoa. Pesänhoitaja voi ainoastaan ilmoittaa, ettei oikeutta 60 päivän kuluttua kyseisestä ilmoituksesta erääntyvien vuokrien maksamiseen voida käyttää konkurssimenettelyssä. Tällöin vuokralleantajalla on oikeus vaatia konkurssisaatavana korvausta vahingoista, joita hänelle aiheutuu yhden tai useamman vuokran maksamatta jäämiseen perustuvasta hädästä, aina kolmen kuukauden vuokraa vastaavaan määrään asti.

3 - Jos pesänhoitaja irtisanoa sopimuksen 1 momentin mukaisesti, on konkurssisaatavina maksettava irtisanomisen voimaantulosta sopimuksen mukaisen määräajan päättämiseen tai muuhun päivään, jona maksukyvyttömällä olisi ollut muutoin oikeus sopimuksen irtisanomiseen, saakka erääntyviä vuokria vastaavat määrät. Tästä vähennetään vuokralleantajan suoritteiden erottamattomat kustannukset kyseiseltä ajalta sekä vuokratun kohteen vaihtoehtoisesta käyttämisestä saatu voitto, jos voitto on syntynyt sopimuksen ennenaikaisen päättämisen johdosta. Kaikki määrät oikaistaan 91 §:n 2 momentin mukaisesti sen päivän arvoon, jona irtisanomisen vaikutukset alkavat.

4 - Vuokralleantaja ei voi vaatia sopimuksen purkamista vuokralleottajan konkurssiin asettamisen jälkeen kummallakaan seuraavista perusteista:

a) konkurssiin asettamista edeltävältä ajalta maksamatta olevat vuokrat;

b) vuokralleottajan taloustilanteen heikentyminen.

5 - Ellei vuokratua kohdetta ole vielä luovutettu vuokralleottajalle, kun tämä asetetaan konkurssiin, sekä pesänhoitaja että vuokralleantaja voivat purkaa sopimuksen ja kumpi tahansa voi asettaa sopimuksen purkamiselle muun kohtuullisen määräajan, jonka päätyttyä purkamisoikeus lakkaa.”

”109 §

Vuokraus, kun vuokralleantaja on maksukyvytön

1 - Konkurssiin asettaminen ei keskeytä vuokrasopimuksen täytäntöönpanoa, kun maksukyvytön on vuokralleantaja. Jompikumpi sopimuksen osapuolista voi irtisanoa sopimuksen vain kuluvan määräajan päättämisen asti, sanotun rajoittamatta sopimuksen pakollista uusimista.

2 - Ellei kohdetta ole kuitenkaan vielä luovutettu vuokralleottajalle konkurssiin asettamisen hetkellä, sovelletaan edellä olevan pykälän 5 momenttia tarpeellisin muutoksin.

3 - Vuokratun kohteen luovuttaminen konkurssimenettelyn aikana ei estä vuokralleantajaa käyttämästä oikeuksia, jotka sille annetaan siviililaissa tällaista tilannetta varten."

"110 §

Toimeksianto- ja hoitosopimukset

1 - Konkurssipesään sisältyvät toimeksiantosopimukset, myös komissiosopimukset, raukeavat, kun toimeksiantaja asetetaan konkurssiin, vaikka toimeksianto olisi annettu myös toimeksisaajan tai kolmannen eduksi. Toimeksisaajalla ei ole oikeutta saada korvausta aiheutuvasta vahingosta.

2 - Toimeksiantosopimuksen katsotaan kuitenkin säilyvän voimassa

a) jos sopimus on välttämätön, jotta toimeksisaaja voi toteuttaa toimenpiteitä konkurssipesälle ennakoitavissa olevan vahingon välttämiseksi, kunnes pesänhoitaja on toteuttanut asianmukaiset toimet;

b) sen ajan, kun toimeksisaaja hoitaa tehtäviään eikä ole itsestään johtumattomasta syystä tietoinen toimeksiantajan asettamisesta konkurssiin.

3 - Toimeksisaajan palkkio ja kulujen korvaaminen katsotaan edellisen momentin a kohdan tilanteessa massavelaksi ja b kohdan tilanteessa konkurssivelaksi.

4 - Edellisten momenttien säännöksiä sovelletaan tarpeellisin muutoksin kaikkiin muihin sopimuksiin, joilla maksukyvytön on antanut omaisuuteen liittyvät asiat toisen hoidettaviksi jossain määrin itsenäisesti, kuten sijoitusten- ja omaisuudenhoitosopimukset."

"111 §

Pitkäaikainen palvelusopimus

1 - Sopimukset, jotka velvoittavat tarjoamaan pitkäaikaista palvelua maksukyvyttömän eduksi ja jotka eivät raukea edellä olevaa pykälää sovellettaessa, pysyvät voimassa konkurssiin asettamisesta huolimatta. Kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa sopimuksen 108 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tarpeellisin muutoksin sovellettuina.

2 - Sopimuksen ennenaikainen irtisanominen velvoittaa korvaamaan aiheutuneen vahingon ainoastaan siinä tapauksessa, että sopimuksen irtisanoo pesänhoitaja. Korvaus lasketaan tällöin tarpeellisin mukautuksin 108 §:n 3 momentin mukaisesti ja se katsotaan toisen osapuolen konkurssisaatavaksi."

"112 §

Valtuutukset

1 - Edellä 110 §:n 2 momentin a kohdan soveltamisalaan kuuluvia tilanteita lukuun ottamatta valtuutus raukeaa konkurssipesään sisältyvän omaisuuden osalta, kun edustettava asetetaan konkurssiin, vaikka valtuutus olisi annettu valtuutetun tai kolmannen edun mukaisesti.

2 - Toimiin, joita valtuutettu on suorittanut valtuutuksen raukeamisen jälkeen, sovelletaan 81 §:n 6 ja 7 momentin säännöksiä tarpeellisin muutoksin.

3 - Valtuutettu, joka ei ole itsestään johtumattomasta syystä tietoinen edustettavan asettamisesta konkurssiin, ei ole vastuussa kolmansille liiketoimen tehottomuudesta edustusvaltuuden puuttumisen vuoksi."

"113 §

Työntekijän maksukyvyttömyys

1 - Työntekijän asettaminen konkurssiin ei päättä työ sopimusta.

2 - Sopimusvelvoitteiden mahdollisesta rikkomisesta aiheutuvien vahinkojen korvaamista voidaan vaatia vain maksukyvyttömältä itseltään."

"114 §

Velallisen tarjoamat palvelut

1 - Edellä olevan pykälän säännöksiä sovelletaan sopimuksiin, joissa veloitetaan maksukyvytön, joka on luonnollinen henkilö, tarjoamaan palvelua, ellei kyseinen palvelu kuulu kyseisen henkilön omistaman yrityksen toimintaan ja ellei se ole korvattavissa toisella.

2 - Sen estämättä, mitä edellisessä momentissa säädetään, sopimuksiin, jotka koskevat velallisen tarjoamaa pitkäaikaista palvelua, sovelletaan 111 §:ää tarpeellisin muutoksin. Korvausvelvollisuus on kuitenkin olemassa vain, jos sopimus irtisanoaan toisen osapuolen aloitteesta."

"115 §

Tulevien saatavien luovuttaminen tai panttaus

1 - Jos velallinen on luonnollinen henkilö, joka on luovuttanut tai antanut pantiksi ennen konkurssiin asettamista työ sopimukseen tai palvelusopimukseen perustuvia tulevia saatavia tai oikeuden myöhempiin suoritteisiin, kuten työttömyysetuuksiin ja eläkkeisiin, oikeustoimen täytäntöönpano rajoittuu tuloihin, jotka ovat syntyneet ennen konkurssiin asettamista, sen kuukauden loppuun mennessä, jossa konkurssiin asettaminen tapahtuu, ja siitä seuraavien 24 kuukauden aikana.

2 - Velallisen ennen konkurssiin asettamista tekemän luovutuksen tai panttauksen täytäntöönpano, kun kohteena ovat sellaiseen vuokrasopimukseen perustuvat vuokratulot, jota pesänhoitaja ei voi irtisanoa 104 §:n 2 momentin mukaisesti tai purkaa 109 §:n 1 momentin mukaisesti, rajoittuu tuloihin, jotka ovat syntyneet ennen konkurssiin asettamista, sen kuukauden loppuun mennessä, jona konkurssiin asettaminen on tapahtunut, ja sitä seuraavan kuukauden loppuun mennessä, riippumatta siitä, onko velallinen luonnollinen henkilö.

3 - Edellisissä momenteissa tarkoitettujen saatavien velallinen voi kuitata kyseiset saatavat pesän saatavista, sanotun rajoittamatta 99 §:n 1 momentin b kohdan ja 4 momentin b–d kohdan soveltamista."

"116 §

Käyttötilit

Konkurssiin asettamisen johdosta käyttötilisopimukset, joissa maksukyvytön on osapuolena, päättyvät ja kyseiset tilit suljetaan."

"117 §

Yhteenliittymät

1 - Yhteenliittymä puretaan siihen kuuluvan sopimuskumppanin maksukyvyttömyyden seurauksena.

2 - Sopimuskumppanilla on velvollisuus luovuttaa kumppanin konkurssipesään vastattavakseen kuuluva osuus tappioista, jotka ovat vielä kuittaamatta.

Kyseinen sopimuskumppani säilyttää kuitenkin oikeuden vaatia suorittamiaan maksuja konkurssisaatavana, eikä maksuja lueta mukaan sen osuuteen tappioista."

"118 §

Yritysten etuyhtymä ja eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä

1 - Ellei sopimuksessa toisin määrätä, yritysten etuyhtymää ja eurooppalaista taloudellista etuyhtymää ei pureta yhden tai useamman etuyhtymän jäsenen maksukyvyttömyyden seurauksena.

2 - Konkurssiin asetettu jäsen voidaan vapauttaa yritysten etuyhtymästä.

3 - Sopimusehto, joka velvoittaa konkurssiin asetetun jäsenen korvaamaan muille jäsenille tai etuyhtymälle aiheutuneen vahingon, on pätemätön."

"119 §

Velvoittavat säännökset

1 - Osapuolten välinen sopimus, jolla suljetaan pois edellisten tässä luvussa olevien säännösten soveltaminen tai rajoitetaan niiden soveltamista, on pätemätön.

2 - Pätemätön on erityisesti sopimusehto, jonka mukaan yhden osapuolen maksukyvyttömyys katsotaan arvoltaan sopimuksen purkamisedellytykseksi tai se antaa vastapuolelle oikeuden korvaukseen, sopimuksen purkamiseen tai sopimuksen irtisanomiseen tässä luvussa säädetystä poikkeavilla ehdoilla.

3 - Edellisten momenttien säännökset eivät estä pitämästä maksukyvyttömyyttä perusteltuna sopimuksen purkamisen tai irtisanomisen syynä, kun huomioon otetaan sopimukseen perustuvien suoritteiden luonne ja sisältö."

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

Menettelyihin kohdistuvat vaikutukset

Konkurssiin asettaminen estää konkurssivelkoja aloittamasta täytäntöönpanomenettelyjä (maksukyvyttömyyslain 88 §:n 1 momentti).

Saataviin kohdistuvat vaikutukset

Olemassa oleviin konkurssipesää koskeviin saataviin kohdistuvista maksukyvyttömyyden vaikutuksista on säädetty maksukyvyttömyyslain 90–101 §:ssä seuraavaa:

"90 §

Konkurssisaatavien vaatiminen

Konkurssivelkojat voivat vaatia oikeuksiaan vain tässä laissa säädetyllä tavalla konkurssimenettelyn aikana."

"91 §

Välittömästi erääntyvät velat

1 - Konkurssiin asettamisesta seuraa, että kaikki velallisen velvoitteet erääntyvät, ellei niihin sovelleta lykkäävää ehtoa.

2 - Kaikkien velvoitteiden, jotka eivät ole erääntyneet konkurssiin asettamisen ajankohtana ja joista ei kerry viivästyskorkoa tai joista kertyvä korko on lakimääräistä korkoa pienempi, katsotaan rajoittuvan määrään, joka on kyseisen veloitteen arvo, kun siihen lisätään kyseisestä määrästä lasketut lakimääräiset korot tai korot, joiden suuruus on lakimääräisen koron ja sopimuksen mukaisen koron välinen erotus, aikaisempaa erääntymistä vastaavalta ajanjaksolta.

3 - Jos velvoite on jaettavissa, sovelletaan edellä olevaa momenttia jokaiseen suoritteeseen, joka ei ole vielä erääntynyt.

4 - Aikaisempaa erääntymistä vastaavaa ajanjaksoa laskettaessa otetaan huomioon päivä, jona velvoitteiden on ollut määrä erääntyä tai jona ne todennäköisesti olisivat erääntyneet, jos päivää ei voi määrittää.

5 - Edellä olevissa momenteissa tarkoitettua velan määrän pienentämistä sovelletaan myös silloin, kun määräaikaetu, joka perustuu maksukyvyttömyystilaan, jota ei ole vielä vahvistettu tuomioistuimessa, olisi menetetty siviililain [Código Civil] 780 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 - Kun maksukyvytön täyttää kolmannen osapuolen veloitteen, velkojan oikeuksien sijaantulo vastaa kyseisen kolmannen velasta maksettua määrää, jonka arvo oikaistaan 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

7 - Edellä olevan momentin säännöstä sovelletaan takautumisoikeuteen kanssavelallisiin nähden."

"92 §

Maksusuunnitelmat

Veroja ja sosiaaliturvamaksuja koskevaan maksusuunnitelmaan kuuluvien velkojen välitön erääntyminen edellä olevan pykälän 1 momentin mukaisesti johtaa niihin vaikutuksiin, joista kyseisissä säädöksissä säädetään suunnitelman noudattamatta jättämisen osalta. Erääntyvät määrät lasketaan kyseisten säästöjen asiaankuuluvien säännösten mukaisesti."

"93 §

Elatusapusaatavat

Oikeutta vaatia maksukyvyttömältä elatusapua konkurssiin asettamisen jälkeiseltä ajanjaksolta voidaan käyttää pesää vastaan vain, jos kukaan siviililain 2009 §:ssä tarkoitetuista henkilöistä ei pysty maksamaan kyseistä elatusapua. Tällöin tuomari vahvistaa asiaankuuluvan määrän."

"94 §

Saatavat, joihin liittyy sopimuksen purkamista koskeva ehto

Konkurssimenettelyssä konkurssisaatavia, joihin liittyy sopimuksen purkamista koskeva ehto, kohdellaan samoin kuin saatavia, joihin ei liity ehtoja, aina siihen saakka kunnes ehto täyttyy, sanotun rajoittamatta velvollisuutta palauttaa suoritetut maksut, kun ehdon täyttyminen on varmistettu."

"95 §

Yhteisvastuu ja takaajat

1 - Velkoja voi periä saatavansa kokonaismäärän yhteisvastuullisten velallisten ja takaajien eri konkurssipesistä, mutta kaikista pesistä saatujen määrien yhteenlaskettu summa ei voi ylittää saatavan määrää.

2 - Oikeutta, joka perustuu siihen, että yhteisvastuullinen kanssavelallinen tai takaaja maksaa mahdollisesti velan myöhemmin, voidaan vaatia maksukyvyttömältä velalliselta konkurssimenettelyssä vain saatavana, johon liittyy lykkäävä ehto, ellei mainitun velan varsinainen velkoja sitä vaadi."

"96 §

Saatavien muuntaminen

1 - Menettelyyn osallistuminen edellyttää saatavan velkojalta seuraavaa:

a) muut kuin rahamääräiset saatavat otetaan huomioon niiden arvioidun euromääräisen arvon perusteella konkurssiin asettamisen ajankohtana;

b) rahamääräiset saatavat, joiden määrää ei ole määritetty, otetaan huomioon niiden arvioidun euromääräisen arvon perusteella konkurssiin asettamisen ajankohtana;

c) ulkomaan valuuttana olevat tai indeksiin sidotut saatavat otetaan huomioon sen euromääräisen vaihtokurssin mukaisesti, joka on voimassa maksun suorituspaikalla konkurssiin asettamisen ajankohtana.

2 - Edellä olevan momentin a ja c kohdassa tarkoitettujen saatavien muuntaminen euroiksi katsotaan lopulliseksi, kun ne on tunnustettu."

"97 §

Etuoikeutettujen saatavien ja esinevakuuksien raukeaminen

1 - Konkurssiin asettamisen yhteydessä raukeavat

a) valtion, paikallisviranomaisten ja sosiaaliturvaviranomaisten yleiset etuoikeudet konkurssisaataviin, jotka ovat syntyneet yli 12 kuukautta ennen konkurssimenettelyn alkamista;

b) valtion, paikallisviranomaisten ja sosiaaliturvaviranomaisten erityiset etuoikeudet konkurssisaataviin, jotka ovat erääntyneet yli 12 kuukautta ennen konkurssimenettelyn alkamista;

c) konkurssisaatavia koskevat lailliset kiinnitykset, joita koskeva kirjaamishakemus on pitänyt tehdä kaksi kuukautta ennen konkurssimenettelyn aloittamispäivää ja joissa kiinnityksenhaltijana ovat valtio, paikallisviranomaiset tai sosiaaliturvaviranomaiset;

d) kirjaamista edellyttävät esinevakuudelliset saatavat konkurssipesään kuuluvasta kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta, kun ne liittyvät konkurssisaataviin ja ovat jo syntyneet, mutta niitä ei ole vielä kirjattu tai niistä ei ole vielä tehty kirjaamishakemusta;

e) sellainen esinevakuus konkurssipesään kuuluvaan omaisuuteen, joka kohdistuu etuoikeusasemaltaan huonompiin saataviin.

2 - Konkurssiin asettamisen jälkeen konkurssisaatavien takauksena ei voida hyväksyä laillisia kiinnityksiä. Näin ei voida tehdä myöskään menettelyn päättymisen jälkeen, ellei asiaa koskevaa pyyntöä ole esitetty ennen konkurssiin asettamista tai, kun kyseessä ovat edellä olevan momentin c kohdassa tarkoitetut kiinnitykset, 12 kuukautta ennen kyseistä päivää."

"98 §

Etuoikeuden myöntäminen konkurssiin asettamista hakeneelle velkojalle

1 - Velkojan muut kuin etuoikeusasemaltaan huonommat saatavat muuttuvat etuoikeutetuiksi yleisiksi saataviksi, kun konkurssiin asettaminen on tapahtunut velkojan hakemuksesta. Kyseiset saatavat asetetaan etuoikeusjärjestyksessä viimeisiksi saatavista, jotka maksetaan konkurssipesään kuuluvasta koko kiinteästä omaisuudesta, niiden määrän neljänneksen osalta enintään 500 laskentayksikköön asti.

2 - Jos velkojan vireille paneman menettelyn jatkamisen estää myöhemmin vireille pannussa menettelyssä tapahtuva velallisen asettaminen konkurssiin, edellä olevassa momentissa tarkoitettu etuoikeusasema myönnetään aikaisemman menettelyn hakijalle. Lain 264 §:n 3 momentin b kohdassa tarkoitetussa tilanteessa yleinen etuoikeus puolison omistamaan irtaimen omaisuuteen ja tämän puoliskoon yhteisestä irtaimesta omaisuudesta annetaan ensin vireille pannun menettelyn hakijalle, sanotun estämättä sen vaikutusten lykkäämistä."

"99 §

Kuittaus

1 - Sen estämättä, mitä tämän lain muissa säännöksissä säädetään, konkurssiin asettamisesta lähtien velkojat, joilla on konkurssisaatavia, voivat kuitata saatavat konkurssipesän saatavista vain, jos vähintään toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) kuittauksen lailliset edellytykset ovat täyttyneet ennen konkurssiin asettamista;

b) konkurssisaatava on täyttänyt ennen pesän vastasaatavaa siviililain [Código Civil] 847 §:ssä säädetyt edellytykset.

2 - Edellisen momentin a ja b alakohtaa sovellettaessa ei sovelleta seuraavia:

a) siviililain 780 §:n 1 momentissa säädetty määräaikaedun menettäminen;

b) edellä 91 §:n 1 momentissa ja 96 §:ssä säädetystä johtuva aikaisempi erääntyminen ja rahaksi muuntaminen.

3 - Kuittaus voidaan suorittaa, vaikka velvoitteiden kohteena ovat eri valuutat tai laskentayksiköt, jos niiden vastavuoroinen muuntaminen voi tapahtua vapaasti vastasaatavan maksupaikassa. Muuntamisessa käytetään sen päivän voimassa olevaa vaihtokurssia, jona kuittauksen vaikutukset alkavat.

4 - Kuittausta ei voida suorittaa seuraavissa tapauksissa:

a) jos pesän saatava on syntynyt konkurssiin asettamisen jälkeen erityisesti konkurssipesän hyödyksi peräytettyjen toimien seurauksena;

b) jos konkurssivelkoja on ostanut saatavansa muulta henkilöltä konkurssiin asettamisen jälkeen;

c) kyseessä on maksukyvyttömän velka, josta pesä ei vastaa;

d) pesän saatavien ja etuoikeusasemaltaan huonompien konkurssisaatavien välillä."

"100 §

Vanhentumisajan ja preklusiivisen määräajan kulumisen keskeyttäminen

Konkurssiin asettamista koskeva tuomio keskeyttää menettelyn ajaksi kaikkien sellaisten vanhentumisaikojen ja preklusiivisten määräaikojen kulumisen, joihin velallinen voi vedota."

"101 §

Selvitysjärjestelmät

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan, ellei arvopaperilain [Código dos Valores Mobiliários] 283 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä toisin säädetä."

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Vireillä oleviin oikeudenkäynteihin kohdistuvista konkurssimenettelyn vaikutuksista on säädetty maksukyvyttömyyslain 85–89 §:ssä seuraavaa:

"85 §

Vireillä oleviin oikeudenkäynteihin kohdistuvat vaikutukset

1 - Konkurssiin asettamisen jälkeen kaikki oikeudenkäynnit, joissa tarkastellaan konkurssipesään sisältyvään omaisuuteen liittyviä kysymyksiä, jotka on pantu vireille velallista tai kolmansia osapuolia vastaan ja joiden lopputulos saattaa vaikuttaa pesän arvoon, sekä kaikki velallisen vireille panemat oikeudenkäynnit, jotka koskevat yksinomaan omaisuutta, yhdistetään konkurssimenettelyyn, jos pesänhoitaja hakee yhdistämistä sillä perusteella, että yhdistäminen on menettelyn kannalta tarkoituksenmukaista.

2 - Tuomari pyytää tuomioistuinta tai toimivaltaista viranomaista toimittamaan konkurssiasiaan yhdistettäväksi kaikki menettelyt, joissa on toteutettu konkurssipesän omaisuuteen kohdistuva takavarikko tai omaisuudenpidätys.

3 - Pesänhoitaja tulee maksukyvyttömän sijaan kaikissa edellisissä momenteissa tarkoitetuissa oikeudenkäynneissä mahdollisesta konkurssimenettelyyn yhdistämisestä tai vastapuolen suostumuksesta riippumatta."

"86 §

Konkurssimenettelyjen yhdistäminen

1 - Pesänhoitajan pyynnöstä konkurssiasiaan yhdistetään menettelyt, joissa on asetettu konkurssiin henkilöitä, jotka vastaavat lain mukaan maksukyvyttömän veloista tai, jos kyseessä on naimisissa oleva luonnollinen henkilö, tämän puoliso, ellei avioehtosopimusta ole.

2 - Jos velallinen on kaupallinen yhtiö, toimitaan samoin niiden menettelyjen osalta, joissa konkurssiin on asetettu yrityksiä, joissa kyseinen kaupallinen yhtiö käyttää määräysvaltaa tai joiden kanssa se kuuluu samaan yritysryhmään yhtiölaissa [Código das Sociedades Comerciais] tarkoitetulla tavalla.

3 - Sen menettelyn tuomari, johon muut menettelyt yhdistetään, voi määrätä 2 momentissa tarkoitetusta yhdistämisestä oma-aloitteisesti tai, jos kaikki yhdistettävissä menettelyissä konkurssiin asetetut velalliset sitä vaativat.

4 - Jos menettelyjä käydään tuomioistuimissa, joiden toimivallat poikkeavat toisistaan asiasisällön vuoksi, yhdistäminen voidaan määrätä vain erityistuomioistuimessa käydyn menettelyn pesänhoitajan hakemuksesta tai, jos kyseisen menettelyn tuomari päättää yhdistämisestä."

"87 §

Välityssopimukset

1 - Jos maksukyvytön on osapuolena välityssopimuksessa, välityssopimuksen vaikutuksia lykätään, jos sopimuksen kohteena olevan riita-asian tulos voi vaikuttaa pesän arvoon, sanotun rajoittamatta asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten määräysten soveltamista.

2 - Konkurssiin asettamisen aikaan vireillä olevia menettelyjä jatketaan kuitenkin normaalisti, sanotun rajoittamatta 85 §:n 3 momentin ja 128 §:n 5 momentin soveltamista tarvittaessa."

"88 §

Täytäntöönpanotoimet

1 - Konkurssiin asettaminen johtaa kaikkien konkurssivelkojen vaatimien täytäntöönpanotoimenpiteiden ja -menettelyjen keskeyttämiseen, kun nämä toimenpiteet ja menettelyt koskevat konkurssipesään sisältyvää omaisuutta. Se estää konkurssivelkoja panemasta vireille tai jatkamasta täytäntöönpanomenettelyä. Jos toimet kohdistuvat myös muihin osapuoliin, ne kuitenkin jatkuvat näiden osalta.

2 - Kun täytäntöönpanotoimia jatketaan muita osapuolia vastaan eikä niitä tarvitse yhdistää konkurssimenettelyyn 85 §:n 2 momentin mukaisesti, toimitetaan liitettäväksi ainoastaan selostus maksukyvyyttömään liittyvistä asioista.

3 - Edellä olevan 1 momentin mukaisesti keskeytetyt täytäntöönpanotoimet lakkaavat maksukyvyyttömän osapuolen osalta, kun konkurssimenettely päätetään 230 §:n 1 momentin a ja d kohdassa tarkoitetulla tavalla. Tämä ei koske laissa säädettyä omistajalle palauttamista koskevan oikeuden käyttämistä.

4 - Pesähoitajan on ilmoitettava edellisessä momentissa kuvattujen tosiseikkojen täyttymisestä kirjallisesti ja mieluiten sähköisesti niihin täytäntöönpanomenettelyihin, joihin konkurssiin asettaminen vaikuttaa, määrätuille tiedossa oleville täytäntöönpanoviranomaisille tai tuomioistuimelle, jos täytäntöönpanomenettelyn on pannut vireille oikeusviranomainen.”

”89 §

Massavelkoihin liittyvät toimet

1 - Massavelkojen maksamista koskevia täytäntöönpanotoimia ei voida panna vireille kolmeen kuukauteen konkurssiin asettamisesta.

2 - Massavelkoihin liittyviä toimia, myös täytäntöönpanotoimia, jatketaan yhdistämällä ne konkurssimenettelyyn, verovelkojen täytäntöönpanoa lukuun ottamatta.”

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojen osallistumiseen maksukyvyyttömyysmenettelyyn?

Konkurssimenettelyn elimet ovat pesähoitaja, velkojatoimikunta, ja velkojainkokous. Velkojat osallistuvat velkojatoimikuntaan ja velkojainkokoukseen maksukyvyyttömyyslain 66–80 §:ssä säädettyllä tavalla.

”66 §

Tuomarin määräämä velkojatoimikunta

1 - Varsinaisessa konkurssiin asettamista koskevassa tuomiossa tuomari määrää ennen ensimmäistä velkojainkokousta velkojatoimikunnan. Siinä on kolme tai viisi jäsentä sekä kaksi varajäsentä. Puheenjohtajana toimii mieluiten yrityksen suurin velkoja ja muut jäsenet valitaan siten, että varmistetaan eri luokkiin kuuluvien velkojen asianmukainen edustus, lukuun ottamatta velkoja, joiden veloilla on huonompi etuoikeus.

2 - Tuomarin ei tarvitse määrätä velkojatoimikuntaa edellisessä momentissa tarkoitetulla tavalla, jos se on perustelua konkurssipesän vähäisen omaisuuden, realisoinnin yksinkertaisuuden tai konkurssivelkojen vähäisen määrän vuoksi.

3 - Edellä 1 momenttia sovellettaessa yksi toimikunnan jäsenistä edustaa työntekijöitä, joilla on saatavia yritykseltä, ja hänen valintansa on suoritettava työntekijöiden tai mahdollisen työpaikkaneuvoston valinnan perusteella.

4 - Velkojatoimikunnan jäsenet voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Kun jäseneksi valitaan oikeushenkilö, on oikeushenkilön nimettävä edustajansa valtuutuksella tai toimeksiannolla, jonka on allekirjoittanut henkilö, jolla on allekirjoitusoikeus.

5 - Valtio ja sosiaaliturvaviranomaiset voidaan määrätä velkojatoimikunnan puheenjohtajiksi vain, jos asiakirja-aineistossa on kyseisen elinten valvonnasta vastaavan hallituksen jäsenen antama määräys, jossa nimetään edustaja ja valtuutetaan tämä kyseiseen tehtävään.”

”67 §

Velkojainkokouksen väliintulo

1 - Velkojainkokous voi lakkauttaa velkojatoimikunnan, vaihtaa kenet tahansa tuomarin määräämistä toimikunnan jäsenistä tai varajäsenistä, valita kaksi ylimääräistä jäsentä ja perustaa itse toimikunnan, ellei tuomari ole sitä perustanut. Tällöin toimikuntaan kuuluu kolme, viisi tai seitsemän jäsentä ja kaksi varajäsentä. Velkojainkokous määrää puheenjohtajan ja voi muuttaa milloin tahansa toimikunnan kokoonpanoa, myös ilman perusteltua syytä.

2 - Velkojainkokouksen valitsemien velkojatoimikunnan jäsenten ei tarvitse olla velkoja, eikä velkojainkokouksen tarvitse noudattaa jäseniä valitessaan ja puheenjohtajaa määrätessään edellisen pykälän 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, vaan ainoastaan kyseisen pykälän 3 momentissa säädettyä edellytystä.

3 - Edellä olevassa 1 momentissa mainitut velkojainkokouksen päätökset on tehtävä 53 §:n 1 momentissa tarkoitetulla enemmistöllä, paitsi jos kyseessä on jäsenen erottaminen perustellusta syystä.”

”68 §

Velkojatoimikunnan tehtävät ja toimivalta

1 - Velkojatoimikunta valvoo pesähoitajan toimintaa ja avustaa tätä muiden nimenomaisesti velkojatoimikunnan hoidettavaksi annettujen tehtävien ohella.

2 - Toimikunta voi tehtäviään hoitaessaan tutkia vapaasti velallisen kirjanpitoasiakirjat ja pyytää pesähoitajaa toimittamaan tarpeelliseksi katsomiaan tietoja ja asiakirjoja.”

”69 §

Velkojatoimikunnan päätökset

1 - Velkojatoimikunta kokoontuu aina, kun puheenjohtaja tai kaksi muuta jäsentä kutsuu sen koolle.

2 - Toimikunnan päätökset edellyttävät, että läsnä on jäsenten enemmistö, ja päätökset tehdään läsnä olevien jäsenten äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

3 - Päätöksistä voidaan äänestää lippuäänestyksenä, jos kaikki jäsenet ovat antaneet tähän etukäteen suostumuksensa.

4 - Velkojatoimikunnan puheenjohtaja ilmoittaa päätöksistä tuomarille.

5 - Velkojatoimikunnan päätöksiin ei voi hakea muutosta tuomioistuimessa.”

”70 §

Velkojatoimikunnan jäsenten vastuu

Velkojatoimikunnan jäsenet vastaavat konkurssivelkojille vahingoista, jotka aiheutuvat jäsenten velvollisuuksien tuottamuksellisesta noudattamatta jättämisestä. Tällöin sovelletaan 59 §:n 4 momentin säännöksiä.”

”71 §

Kulukorvaukset

Velkojatoimikunnan jäsenille ei makseta palkkiota, vaan heillä on oikeus ainoastaan tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömien kulujen korvaamiseen.”

”72 §

Velkojainkokoukseen osallistuminen

1 - Kaikilla konkurssivelkojilla on oikeus osallistua velkojainkokoukseen, samoin kuin on 95 §:n 2 momentissa tarkoitettujen oikeuksien haltijoilla. Kyseisen säännöksen mukaan näitä oikeuksia ei voida käyttää menettelyssä.

2 - Niiden velkojen, joiden veloilla on huonompi etuoikeusasema, oikeuteen osallistua velkojainkokoukseen sovelletaan seuraavan pykälän 1 ja 4 momentin säännöksiä tarpeellisin muutoksin.

3 - Velkojat voivat valita itselleen edustajan, jolla on erityiset valtuudet tähän tehtävään.

4 - Sujuvan työnkulun varmistamiseksi tuomari voi rajoittaa kokoukseen osallistujien määrän velkojiin, joiden velkamäärä on tietyn suuruinen. Tämä alaraja saa olla enintään 10 000 (euroa). Velkojat voivat valita itselleen edustajakseen toisen velkojan, jonka velkamäärä on vähintään asetetun alarajan suuruinen, tai muodostaa muiden velkojen kanssa ryhmän vaaditun velkamäärän täyttämiseksi ja osallistua yhteisellä edustajalla.

5 - Pesänhoitajalla, velkojatoimikunnan jäsenillä ja velallisella sekä velallisen johdolla on oikeus ja velvollisuus osallistua kokoukseen.

6 - Kokoukseen voi osallistua lisäksi työpaikkaneuvosto enintään kolmella edustajalla. Jos tämä ei toteudu, kokoukseen voi osallistua enintään kolme työpaikkaneuvoston nimittämää työntekijöiden edustajaa sekä syyttäjää [Ministério Público].”

”73 §

Äänioikeudet

1 - Velkoja saa saatavistaan yhden äänen jokaista euroa tai euron osaa kohti, jos saatava on tunnustettu lopullisessa päätöksessä, joka on annettu velkojen tarkastamisen ja etuoikeusjärjestykseen asettamisen yhteydessä tai myöhemmästä tarkastamistoimessa, tai jos seuraavat edellytykset täyttyvät kumulatiivisesti:

a) velkoja on jo ilmoittanut menettelyssä saatavansa tai, jos saatavien ilmoittamista koskeva määräaika ei ole vielä päättynyt, velkoja ilmoittaa saatavansa varsinaisessa kokouksessa ainoastaan kyseiseen kokoukseen osallistumista varten;

b) pesänhoitaja tai joku velkojista, jolla on äänioikeus, ei ole riitauttanut ilmoitettuja saatavia kokouksessa.

2 - Tuomarin on aina vahvistettava äänten määrä niiden saatavien osalta, joihin liittyy lykkäävä ehto, ja tässä on otettava huomioon kyseisen ehdon täyttymisen todennäköisyys.

3 - Velat, joilla on huonompi etuoikeus, eivät anna äänioikeutta, lukuun ottamatta velkojainkokouksen päätöstä, joka koskee selvityssuunnitelman hyväksymistä.

4 - Tuomari voi antaa asianomaisen pyynnöstä ääniä riitautetuista saatavista ja vahvistaa asiaankuuluvan äänten määrän ottamalla huomioon kaikki asian kannalta olennaiset olosuhteet ja erityisesti kyseisen saatavan olemassaolon todennäköisyyden, määrän ja huonomman etuoikeuden sekä tarvittaessa velkaan liitetyn lykkäävän ehdon täyttymisen todennäköisyyden.

5 - Edellisissä momenteissa tarkoitettuun tuomarin päätökseen ei voi hakea muutosta.

6 - Kokouksessa tehty päätös ei voi muuttua missään tapauksessa pätemättömäksi, jos myöhemmin osoittautuu, että velkojille olisi kuulunut tosiasiaa toinen äänimäärä kuin mitä heille oli annettu.

7 - Sen estämättä, mitä edellisissä momenteissa säädetään muilta osin, saatavat, joihin liittyy esinevakuus ja joista velallinen ei vastaa henkilökohtaisesti, antavat yhden äänen jokaista saatavan määrään sisältyvää euroa kohti tai vakuutena olevan hyödykkeen arvoon sisältyvää euroa kohti, jos tämä arvo on alempi.”

”74 §

Puheenjohtaja

Velkojainkokousta johtaa tuomari.”

”75 §

Velkojainkokouksen koollekutsuminen

1 - Velkojainkokouksen kutsuu koolle tuomari omasta aloitteestaan tai pesänhoitajan, velkojatoimikunnan tai sellaisen yhden velkojan tai velkojen ryhmän pyynnöstä, jonka saatavat edustavat tuomarin arvion mukaan vähintään viidenneistä kaikista muista kuin etuoikeusasemaltaan huonommista saatavista.

2 - Velkojainkokouksen päivä, aika, paikka ja esityslista ilmoitetaan välittömästi asianomaisille vähintään kymmenen päivää ennen kokousta Citius-portaalissa julkaistavalla ilmoituksella sekä tiedoksiannoilla, jotka kiinnitetään velallisen asuinpaikan ja päätoimipaikan sekä muiden liikeilojen etuoveen.

3 - Kokouksen päivä, aika ja paikka ilmoitetaan myös viidelle päävelkojalle sekä velalliselle, velallisen johdolle ja työpaikkaneuvostolle kirjatulla kirjeellä vähintään kymmenen päivää ennen kokousta.

4 - Edellisissä momenteissa tarkoitettujen ilmoitusten, tiedoksiantojen ja kirjeiden on sisällettävä lisäksi seuraavaa:

a) asian tunnistetiedot;

b) velallisen nimi sekä velallisen päätoimipaikka tai asuinpaikka, jos nämä ovat tiedossa;

c) ilmoitus velkojille, jotka eivät ole vielä ilmoittaneet saataviaan, saatavien ilmoittamisen välttämättömyydestä, jos saatavien ilmoittamista koskeva määräaika ei ole vielä päättynyt, sekä siitä, että saatavien ilmoittaminen pelkästään velkojainkokoukseen osallistumista varten voidaan suorittaa varsinaisessa kokouksessa, ellei kyseinen määräaika ole silloin jo päättynyt;

d) maininta mahdollisista 72 §:n 4 momentin mukaisista osallistumisrajoituksista sekä tieto mahdollisuudesta ryhmän muodostamiseen tai edustukseen.”

”76 §

Kokouksen töiden keskeyttäminen

Tuomari voi päättää kokouksen töiden keskeyttämisestä ja määrätä, että työt aloitetaan uudelleen seuraavien 15 työpäivän kuluessa.”

”77 §

Enemmistö

Lukuun ottamatta tapauksia, joiden osalta tässä laissa edellytetään suurempaa enemmistöä tai muita vaatimuksia, velkojainkokouksen päätökset tehdään annettujen äänten enemmistöllä niin, ettei tyhjiä ääniä lasketa, riippumatta läsnä tai edustettuina olevien velkojen määrästä tai näiden velkojen saatavien prosentuaalisesta osuudesta.”

”78 §

Tuomarille osoitettu valitus ja muutoksenhaku

1 - Pesänhoitaja tai kuka tahansa velkoja, jolla on äänioikeus, voi valittaa tuomarille velkojen yleisen edun vastaisista velkojainkokouksen päätöksistä suullisesti tai kirjallisesti edellyttäen, että valitus tehdään varsinaisessa kokouksessa.

2 - Kuka tahansa velkoja, joka on äänestänyt tehdyn päätöksen puolesta, voi hakea muutosta valituksen hyväksyvään päätökseen, mutta vain valituksen tekijä voi hakea muutosta valituksen hylkäävään päätökseen.”

”79 §

Tiedot

Pesänhoitaja antaa kokoukselle tämän pyynnöstä tietoja mistä tahansa tehtäviinsä kuuluvasta asiasta.”

”80 §

Velkojainkokouksen etusija

Velkojainkokouksella on valtuudet kumota kaikki velkojatoimikunnan päätökset. Kokouksessa tehty myönteinen päätös antaa yksin valtuudet mihin tahansa toimeen, jolta edellytetään tämän lain mukaisesti velkojatoimikunnan hyväksyntää.”

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Pesänhoitaja voi käyttää tai realisoida pesän varoja erityisesti maksukyvyttömyyslain 149–150 §:ssä sekä 157–158 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

"149 §

Omaisuu den haltuunotto

1 - Kun konkurssiin asettamisesta on annettu tuomio, on kaikki kirjanpitoasiakirjat sekä kaikki konkurssipesään sisältyvä omaisuus otettava haltuun välittömästi myös seuraavissa tapauksissa:

- a) omaisuus on takavarikoitu, ulosmitattu tai muulla tavalla haltuunotettu tai pidätetty missä tahansa menettelyssä; tämä ei kuitenkaan koske joko rikosoikeudellisen tai hallinto-oikeudellisen rikkomuksen johdosta takavarikoitua omaisuutta;
- b) omaisuus on luovutettu velkojille siviililain [Código Civil] 831 §:n ja sitä seuraavien pykälien mukaisesti.

2 - Jos omaisuus on jo myyty, otetaan haltuun myynnistä saadut tulot, ellei niitä ole vielä maksettu velkojille tai jaettu näiden kesken."

"150 §

Haltuunotetun omaisuuden luovuttaminen

1 - Haltuunottovaltuus perustuu konkurssiin asettamiseen. Pesänhoitajan on toimittava siten, että omaisuus luovutetaan hänelle välittömästi ja se jää hänen haltuunsa, sanotun rajoittamatta siviiliprosessilain [Código de Processo Civil] 756 §:n 1 ja 2 momentin soveltamista. Haltuunotettuun omaisuuteen sovelletaan yleisiä säännöksiä ja erityisesti säännöksiä, joissa säädetään ulosmitatun omaisuuden haltuunotosta tuomioistuimen päätöksellä.

2 - Haltuunoton suorittaa pesänhoitaja velkojatoimikunnan tai velkojatoimikunnan edustajan avustamana, jos velkojatoimikunta on perustettu, ja soveltuvin osin konkurssiin asettamista hakeneen velkojan ja varsinaisen maksukyvyttömän läsnäollessa.

3 - Ellei pesänhoitaja pysty suorittamaan haltuunottoa henkilökohtaisesti ja kun haltuunotettava omaisuus sijaitsee toisella alueella kuin missä konkurssimenettely käydään, suoritetaan haltuunotto virka-apupyynnöllä. Tällöin omaisuus annetaan erityisen säilyttäjän haltuun pesänhoitajan määräyksestä.

4 - Haltuunotto tapahtuu luetteloidulla omaisuus tai luovuttamalla se suoraan luetteloituna seuraavien säännösten mukaisesti:

- a) jos omaisuus on jo annettu tuomioistuimen haltuun, se säilytetään tuomioistuimen hallussa, mutta se on käytettävissä yksin pesänhoitajan määräyksestä;
- b) jos omaisuuden luetteloinnissa on vaikeuksia tai jos on epäselvää, mikä omaisuuserä kuuluu haltuunotettuun omaisuuteen, voi pesänhoitaja vaatia, että tuomioistuimen virkamies käy paikalla, jossa omaisuus sijaitsee. Kun vaikeudet on ratkaistu ja epäselvyydet selvitetty, omaisuus luovutetaan kyseiselle virkamiehelle;
- c) jos haltuunottoa vastustetaan tai siitä kieltäydytään, pesänhoitaja voi pyytää virka-apua lainvalvontaviranomaisilta. Tällöin ovi tai tallelokero voidaan avata voimalla, mistä on laadittava virallinen tapahtumaselvitys;
- d) luettelointi sisältää omaisuuden kuvauksen, arvioinnin ja haltuunoton;
- e) joko luetteloinnin tai luettelon avulla suoritettavan haltuunoton yhteydessä pesänhoitaja tai tämän avustaja laatii asiakirjan, jossa kuvataan ja numeroidaan omaisuus kuin luettelossa ja ilmoitetaan soveltuvin osin kunkin omaisuuden arvo ja se, luovutetaanko omaisuus pesänhoitajan vai erityisen säilyttäjän haltuun, sekä esitetään kaikki menettelyn kannalta merkitykselliset seikat;
- f) asiakirjan allekirjoittavat menettelyä todistamassa ollut henkilö sekä haltuunotettavan omaisuuden omistaja tai haltija tai, jos viimeksi mainittu ei voi tai halua allekirjoittaa asiakirjaa, sen allekirjoittaa kaksi saatavilla olevaa todistajaa.

5 - Jos maksukyvytön poistetaan asunnosta, joka on hänen vakituinen asuinpaikkansa, sovelletaan siviiliprosessilain [Código de Processo Civil] 862 §:ää.

6 - Pesänhoitajan käteisenä vastaanottamat määrät on, välttämättömien hallinnollisten juoksevien kulujen vähentämisen jälkeen, talletettava välittömästi pesänhoitajan valitsemaan luottolaitokseen."

"157 §

Aikaistettu sulkeminen

Pesänhoitaja voi sulkea velallisen toimitilat tai yhden tai useamman niistä ennen velalliseselvityksen käsittelykokousta seuraavissa tilanteissa:

- a) jos velkojatoimikunta, jos tällainen on perustettu, antaa myönteisen lausunnon;
- b) ellei velallinen vastusta asiaa eikä velkojatoimikuntaa ole tai, jos tuomari velallisen vastustamisesta huolimatta antaa tähän luvan sillä perusteella, että tällaisen toimenpiteen aikaistaminen edellä mainitun kokouksen pitämispäivään nähden johtaisi pesään kuuluvien varojen huomattavaan vähentymiseen."

"158 §

Omaisuu den myynnin aloittaminen

1 - Kun konkurssiin asettamista koskeva tuomio tulee voimaan ja velalliseselvityksen käsittelykokous on pidetty, pesänhoitajan on myytävä viipymättä haltuunotettu konkurssipesään kuuluva omaisuus kokonaisuudessaan riippumatta velkojen tarkastamisesta, edellyttäen ettei myyntiä vastusteta edellä mainitussa kokouksessa tehdyissä velkojen päätöksissä.

2 - Pesänhoitajan on myytävä kuitenkin etukäteen konkurssipesään sisältyvä omaisuus, jota ei voida tai saa säilyttää siksi, että se saattaa pilaantua tai sen arvo saattaa laskea.

3 - Jos pesänhoitaja päättää myydä omaisuutta etukäteen edellisessä momentissa tarkoitettulla tavalla, hänen on ilmoitettava tästä velalliselle, velkojatoimikunnalle, jos tällainen on perustettu, ja tuomarille vähintään kaksi työpäivää ennen myynnin suorittamista ja annettava asia tiedoksi Citius-portaalissa.

4 - Tuomari voi omasta aloitteestaan tai velallisen, velkojatoimikunnan tai minkä tahansa velkojan, jolla on konkurssisaatavia tai massasaatavia, hakemuksesta estää 2 momentissa tarkoitetun omaisuuden etukäteismyynnin. Tämä päätös on annettava välittömästi tiedoksi pesänhoitajalle, velalliselle, velkojatoimikunnalle sekä velkojalle, joka on tätä hakenut. Päätökseen ei voi hakea muutosta.

5 - Asianomaisen henkilön on ilmoitettava edellisessä momentissa tarkoitetussa hakemuksessa erityisesti perustelut, joiden vuoksi myyntiä ei pidä suorittaa, ja esitettävä mahdollisuuksien mukaan toteuttamiskelpoinen vaihtoehto pesänhoitajan aikomalle toimelle."

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Konkurssisaatavien luokista ja konkurssimenettelyn aloittamisen jälkeen syntyneiden saatavien, myös massasaatavien, kohtelusta on säädetty maksukyvyttömyylain 47–51 §:ssä seuraavaa:

"47 §

Konkurssivelkojen käsite ja konkurssisaatavien luokat

1 - Kun konkurssiin asettaminen on tapahtunut, kaikki velkojat, joilla on pääoman luonteisia saatavia maksukyvyttömältä, tai joilla on konkurssipesään kuuluvalla omaisuudella taattuja saatavia, jotka on perustettu ennen konkurssiin asettamista, katsotaan konkurssivelkojiksi kansallisuudesta ja kotipaikasta riippumatta.

2 - Edellisessä momentissa tarkoitettuja saatavia, niihin rinnastettavissa olevia saatavia ja kyseisiä saatavia vastaavia velkoja kutsutaan tässä laissa konkurssisaataviksi ja konkurssiveloiksi.

3 - Konkurssiin asettamisen ajankohtana konkurssivelkojina oleviin velkoihin rinnastetaan velkojat, jotka osoittavat ostaneensa konkurssisaatavan menettelyn aikana.

4 - Tätä lakia sovellettaessa katsotaan konkurssisaataviksi seuraavat:

- a) 'vakuudelliset saatavat', joihin on liitetty esinevakuus, erityiset etuoikeudet mukaan lukien, ja 'etuoikeusasemassa olevat saatavat', joihin on liitetty konkurssipesän omaisuuteen kohdistuvia yleisiä etuoikeuksia, vakuuden tai yleisten etuoikeuksien kohteena olevan omaisuuden arvoa vastaavaan määrän asti, mahdolliset etusijalla olevat kiinnitykset mukaan lukien;
- b) 'etuoikeusasemaltaan huonommat saatavat', jotka ovat seuraavassa pykälässä lueteltuja saatavia, ellei niihin liity erityistä tai yleistä etuoikeutta taikka laillista kiinnitystä, joka ei lakkaa konkurssiin asettamisen perusteella;
- c) 'etuoikeudettomat saatavat' jotka ovat muita saatavia."

"48 §

Etuokeusasemaltaan huonommat saatavat

Etuokeusasemaltaan huonommiksi saataviksi, jotka sijoittuvat etuoikeusjärjestyksessä muiden konkurssisaatavien jälkeen, katsotaan seuraavat:

- a) saatavat, jotka ilmoittaneilla henkilöillä on erityinen suhde velalliseen, edellyttäen että kyseinen suhde on ollut olemassa jo ennen asianomaisen saatavan syntymistä, ja saatavat, jotka on siirretty ne ilmoittaneelle henkilöille konkurssimenettelyä edeltävien kahden vuoden aikana;
- b) muille kuin etuoikeusasemaltaan huonommille saataville konkurssiin asettamisen jälkeen kertyneet korot, lukuun ottamatta esinevakuudellisia saatavia ja saatavia, joilla on yleinen etuoikeus, kyseessä olevan omaisuuden arvoon asti;
- c) saatavat, joiden huonommasta etuoikeusasemasta on sovittu osapuolten välillä;
- d) saatavat, jotka liittyvät velallisen korvauksetta tarjoamiin suoritteisiin;
- e) vilpillisessä mielessä toimineiden kolmansien konkurssisaatavat, jotka johtuvat konkurssipesää hyödyttävästä päätöksestä;
- f) etuoikeusasemaltaan huonommille saataville konkurssiin asettamisen jälkeen kertyneet korot;
- g) osakaslainoista johtuvat saatavat."

"49 §

Henkilöt, joilla on erityinen suhde velalliseen

1 - Seuraavien henkilöiden katsotaan olevan erityisessä suhteessa velalliseen, joka on luonnollinen henkilö:

- a) velallisen puoliso ja henkilöt, joista velallinen on eronnut konkurssimenettelyn alkamista edeltäneiden kahden vuoden aikana;
- b) velallisen vanhemmat ylenevässä ja jälkeläiset alenevassa polvessa sekä velallisen sisarukset ja edellisessä kohdassa tarkoitettujen henkilöiden vanhemmat ylenevässä ja jälkeläiset alenevassa polvessa sekä heidän sisaruksensa;
- c) velallisen jälkeläisten puoliset ylenevässä ja alenevassa polvessa sekä sisarusten puoliset;
- d) henkilöt, jotka ovat asuneet velallisen kanssa vakituisesti samassa taloudessa konkurssimenettelyn aloittamista edeltäneiden kahden vuoden aikana.

2 - Seuraavien henkilöiden katsotaan olevan erityisessä suhteessa velalliseen, joka on oikeushenkilö:

- a) osakkaat, yhtiömiehet tai jäsenet, jotka ovat laillisesti vastuussa velallisen veloista sekä henkilöt, jotka ovat olleet tällaisessa asemassa konkurssimenettelyn aloittamista edeltäneiden kahden vuoden aikana;
- b) henkilöt, jotka ovat olleet mahdollisesti määräysvaltasuhteessa maksukyvyttömään yhtiöön tai kuuluneet samaan yritysryhmään arvopaperilain [Código dos Valores Mobiliários] 21 §:n mukaisesti konkurssimenettelyn aloittamista edeltäneiden kahden vuoden aikana;
- c) velallisen oikeudellinen tai tosiasiallinen johto sekä sen johdossa konkurssimenettelyn aloittamista edeltäneiden kahden vuoden aikana jossakin vaiheessa toimineet henkilöt;
- d) henkilöt, joilla on suhde johonkin edellisissä kohdissa mainittuun henkilöön millä tahansa 1 momentissa mainitulla tavalla.

3 - Jos maksukyvyttömyys koskee ainoastaan erillistä omaisuusmassaa, katsotaan erityisessä suhteessa oleviksi henkilöiksi asianomaiset omistajat ja johto sekä henkilöt, joilla on suhde näihin henkilöihin jollakin edellisissä momenteissa tarkoitettulla tavalla; kun kyseessä on kuolinpesä, henkilöt, joilla on ollut suhde perittävään henkilöön jollakin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla perimyksen alkaessa tai sitä edeltäneiden kahden vuoden aikana."

"50 §

Saatavat, joihin liittyy ehto

1 - Tässä laissa tarkoitetaan saatavilla, joihin liittyy lykkäävä ehto tai purkamisehto, saatavia, joiden perustaminen tai olemassaolo edellyttää jonkin tulevan epävarman tapahtuman toteutumista tai toteutumatta jäämistä lain nojalla, tuomioistuimen päätöksellä tai oikeustoimella.

2 - Saataviksi, joihin liittyy lykkäävä ehto, katsotaan erityisesti seuraavat:

- a) saatavat, jotka perustuvat pesänhoitajan suorittamaan, konkurssiin asettamisen hetkellä voimassa olevan kahdenvälisen sopimuksen täytäntöönpanosta kieltäytymiseen tai sen ennenaikaiseen irtisanomiseen tai toimien peräyttämiseen konkurssipesän hyödyksi, siihen asti kunnes kyseinen irtisanominen, kieltäytyminen tai peräyttäminen toteutuu;
- b) saatavat, joita ei voida vaatia maksukyvyttömältä ennen muun osapuolen omaisuuden ulosmittausta, siihen asti kunnes ulosmittaus toteutuu;
- c) konkurssisaatavat, joista maksukyvytön ei vastaa henkilökohtaisesti, siihen asti kunnes velka erääntyy."

"51 §

Massasaatavat

1 - Ellei nimenomaisesti toisin säädetä, massasaatavia ovat tässä laissa sellaisiksi säädettyjen lisäksi seuraavat:

- a) konkurssimenettelyn kustannukset;
- b) pesänhoitajan palkkiot sekä pesänhoitajan ja velkojatoimikunnan jäsenten kulut;
- c) konkurssipesän hoitamista, realisointia ja jakamista koskevista toimista syntyvät velat;
- d) pesänhoitajan tehtävien hoitamisesta syntyvät velat;
- e) kaikki velat, jotka johtuvat kahdenvälisestä sopimuksesta, jonka täyttämisestä pesänhoitaja ei voi kieltäytyä, lukuun ottamatta konkurssiin asettamista edeltävää aikaa koskevilta osin;
- f) kaikki velat, jotka johtuvat kahdenvälisestä sopimuksesta, jonka täyttämisestä pesänhoitaja ei ole kieltäytynyt, lukuun ottamatta toisen osapuolen ennen konkurssiin asettamista toteuttamaa vastasuoritetta vastaavilta osin tai konkurssiin asettamista edeltävää ajanjaksoa koskevilta osin;
- g) kaikki velat, jotka johtuvat pitkäaikaisia palveluja koskevasta sopimuksesta, toisen osapuolen jo toteuttamaa vastasuoritetta vastaavilta osin, kun tilapäinen toimitsijamies on vaatinut sopimuksen täyttämistä;
- h) velat, jotka perustuvat tilapäisen toimitsijamiehen valtuuksiaan käyttäen toteuttamiin toimiin;
- i) velat, joiden lähteenä on konkurssipesän perusteeton etu;
- j) konkurssiin asettamista edeltävään aikaan liittyvä elatusvelvollisuus 93 §:ssä säädettyin edellytyksin.

2 - Massavelkoja vastaavia saatavia ja kyseisten saatavien velkoja kutsutaan tässä laissa massasaataviksi ja massavelkojiksi.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

Saatavien ilmoittamiseen, tarkastamiseen ja hyväksymiseen sovellettavista säännöistä on säädetty maksukyvyttömyyslain 128–140 §:ssä seuraavaa:

"128 §

Saatavien ilmoittaminen

1 - Konkurssiin asettamisesta annetussa tuomiossa asetetaan saatavien ilmoittamista koskeva määräaika, jonka kuluessa konkurssivelkojen sekä edustamiensa yritysten etua ajavan syyttäjän [Ministério Público] on ilmoitettava saatavansa tarkastettaviksi hakemuksella. Siihen on liitettävä kaikki hallussa olevat asiakirjatodisteet, joista käyvät ilmi seuraavat seikat:

- a) saatavien alkuperä, erääntymispäivä, velkapääoman määrä ja korot;
- b) saataviin liittyvät lykkäävät ja sopimuksen purkamista koskevat ehdot;
- c) ovatko saatavat etuoikeudettomia, huonommassa etuoikeusasemassa vai etuoikeusasemassa tai liittykö niihin vakuus ja viimeksi mainitussa tapauksessa vakuuden kohteena oleva omaisuus tai oikeudet sekä tarvittaessa asiaankuuluvat rekisteritunnisteet;
- d) mahdolliset henkilövakuudet, joissa vakuudenantaja on yksilöity;
- e) sovellettava viivästyskorko.

2 - Hakemus osoitetaan pesänhoitajalle ja toimitetaan sähköisesti 17 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

3 - Ellei konkurssivelkojilla ole edustajaa, saatavia vaaditaan toimittamalla hakemus pesänhoitajan toimipaikkaan tai lähettämällä se sähköpostitse tai kirjattuna kirjeenä. Tällöin pesänhoitajan on allekirjoitettava saantitodistus tai lähetettävä velkojalle kolmen päivän kuluessa vastaanottamisesta vastaanottotodistus samalla tavalla kuin millä hakemus on toimitettu pesänhoitajalle.

4 - Edellä olevassa 1 momentissa tarkoitettu saatavien ilmoittaminen voidaan tehdä tähän tarkoitukseen varatulla lomakkeella portaalissa, jonka oikeusasioista vastaavan hallituksen jäsenen on määritettävä määräyksessään, tai 20 päivänä toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 54 ja 55 artiklan mukaisella saatavien ilmoittamista koskevalla vakiolomakkeella, jos asiassa sovelletaan kyseistä asetusta.

5 - Kaikki konkurssisaatavat tarkastetaan niiden luonteesta ja perusteesta riippumatta, eikä myöskään velkoja, jonka saatava on tunnustettu lopullisella päätöksellä, vapaudu velvollisuudesta ilmoittaa saatavansa konkurssimenettelyssä, jos haluaa saada sen maksettua."

"129 §

Tunnustettujen ja tunnustamattomien saatavien luettelo

1 - Pesänhoitajan on esitettävä tuomioistuimen kansliassa 15 päivän kuluessa saatavien ilmoittamista koskevan määräajan päättymisestä aakkosjärjestyksessä laaditut luettelot kaikista tunnustetuista ja tunnustamattomista velkojista. Luetteloihin on merkittävä paitsi kaikki saatavia ilmoittaneet velkojat, myös velkojat, joiden oikeudet käyvät ilmi velallisen kirjanpidosta tai joista pesänhoitaja on saanut tietää muulla tavalla.

2 - Tunnustettujen velkojen luettelossa on yksilöity kukin velkoja, saatavan luonne, velkapääoman määrä ja saatavien ilmoittamista koskevan määräajan päättymiseen mennessä kertyneet korot, henkilö- ja esinevakuudet, sovellettava viivästyskorko, mahdolliset lykkäävät ehdot tai sopimuksen purkamista koskevat ehdot ja sen konkurssipesään kuuluvan omaisuuden arvo, johon kohdistuvat niiden saatavien esinevakuudet, joista velallinen ei vastaa henkilökohtaisesti.

3 - Tunnustamattomien velkojen luetteloon merkitään tunnustamatta jättämisen perustelut.

4 - Pesänhoitajan on annettava tämä tiedoksi kaikille tunnustamattomille velkojille sekä velkojille, joiden saatavat on tunnustettu, vaikkei saatavia ole ilmoitettu, tai joiden saatavat on tunnustettu ilmoituksesta poikkeavalla tavalla, kirjatulla kirjeellä tai jollakin 128 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla. Kun kyseessä on tunnettu velkoja, jonka vakituinen asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa konkurssimenettely on aloitettu, tiedoksianto on tehtävä lisäksi, kyseisten jäsenvaltioiden veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset mukaan lukien, 20 päivänä toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 54 artiklan mukaisesti.

5 - Edellisessä momentissa tarkoitettu tiedoksianto voidaan tehdä sähköpostitse, jos saatavia on vaadittu sähköpostitse. Tällöin tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen sähköpostiviestin lähetysthetkellä. Pesänhoitajan on liitettävä asiakirja-aineistoon todiste sähköpostiviestin lähettämisestä."

"130 §

Tunnustettujen velkojen luettelon riittauttaminen

1 - Kuka tahansa asianomainen voi riitauttaa tunnustettujen velkojen luettelon kymmenen päivän kuluessa edellisen pykälän 1 momentissa vahvistetun määräajan päättymisestä. Tämä tapahtuu esittämällä tuomarille vaade, joka perustuu saatavien perusteettomaan luetteloon kirjaamiseen tai luettelosta pois jättämiseen taikka tunnustettujen saatavien määrän tai etuoikeusaseman korjaamiseen.

2 - Jos tiedoksianto velkojalle on tapahtunut kirjatulla kirjeellä, kymmenen päivän määräaika lasketaan kyseisen lähetyspäivän jälkeisestä kolmannelta työpäivästä alkaen.

3 - Ellei luetteloa riitauteta, annetaan saatavien tarkastamisesta ja etuoikeusjärjestyksestä välittömästi tuomio, jossa ilmeistä virhettä lukuun ottamatta hyväksytään pesänhoitajan laatima tunnustettujen velkojen luettelo ja asetetaan saatavat etuoikeusjärjestykseen kyseisestä luettelosta ilmi käyvien tietojen perusteella."

"131 §

Riitauttamista koskeva vastaus

1 - Pesänhoitaja tai kuka tahansa asianomainen, joka on vastakkaista mieltä, velallinen mukaan lukien, voi vastata mihin tahansa riitauttamiseen.

2 - Jos riitauttaminen perustuu kuitenkin tietyn saatavan perusteettomaan kirjaamiseen tunnustettujen velkojen luetteloon, saatavaan liittyvien ehtojen mainitsematta jättämiseen, saatavan liian suureksi ilmoitettuun määrään tai etuoikeusjärjestyksessä asianmukaista ylemmälle tasolle sijoittamiseen, vastauksen voi antaa vain kyseisen saatavan velkoja.

3 - Vastaus on annettava tapauksen mukaan joko kymmenen päivän kuluessa edellisessä pykälässä tarkoitetun määräajan päättymisestä tai siitä, kun riitautetun saatavan velkojalle on annettu asiasta tieto, tai muussa tapauksessa riitauttaminen hyväksytään."

"132 §

Riitautusten ja vastausten järjestäminen asiakirja-aineistoon

Pesänhoitajan laatimat tunnustettujen ja tunnustamattomien velkojen luettelot, niitä koskevat riitauttamiset ja vastaukset järjestetään asiakirja-aineistoon yhtenä liitteenä."

"133 §

Ilmoitusten ja maksukyvyttömän osapuolen tilien tutkiminen

Riitauttamisille ja vastauksille varatun määräajan aikana pesänhoitajan on toimitettava saatavia koskevat ilmoitukset ja niitä koskevat valmisteluasiakirjat sekä maksukyvyttömän kirjanpito saataville sopivaan paikkaan, jotta kuka tahansa asianomainen ja velkojatoimikunta voivat tutkia ne. Kyseinen paikka on ilmoitettava tunnustettujen ja tunnustamattomien velkojen luettelon lopussa."

"134 §

Todisteet, jäljennökset ja tiedoksiannosta luopuminen

1 - Riitauttamisiin ja vastauksiin sovelletaan 25 §:n 2 momentin säännöksiä.

2 - Riitauttajan on toimitettava kaksi jäljennöstä vaateistaan ja niiden tueksi esitetyistä asiakirjoista tai, jos nämä on esitetty sähköisesti, tulostetaan nämä tuomioistuimen kansliassa. Toinen jäljennöksistä on tarkoitettu tuomioistuimen arkistoihin ja toinen tuomioistuimen kansliaan asianomaisten tutustuttavaksi.

3 - Poikkeuksellisesti tilanteessa, jossa riittämisen kohteena ovat tunnustetut saatavat eikä kyseinen velkoja ole riittauttaja, liitetään tai tulostetaan ylimääräinen jäljennös asiaankuuluvalla velkojalle toimitettavaksi.

4 - Riittauttamiset annetaan tiedoksi vain riittämisen kohteena olevien saatavien velkojille, elleivät velkojat itse ole riittauttajina.

5 - Asiakirjoja pidetään riittämisen ja vastauksille varatun määräajan aikana tuomioistuimen kansliassa asianomaisten tutkittavina ja tutustuttavina.”

”135 §

Velkojatoimikunnan lausuma

Velkojatoimikunnan on liitettävä kymmenen päivän kuluessa riittämisiä koskeville vastauksille asetetun määräajan päättymisestä asiakirja-aineistoon riittämisiä koskeva lausumansa.”

”136 §

Prosessuaalisten edellytysten tarkastaminen

1 - Velkojatoimikunnan antaman lausuman yhteydessä tai edellisessä pykälässä tarkoitetun määräajan päätyttyä, jos tällaista lausumaa ei ole annettu, tuomari vahvistaa tuomioon verrattavalla tavalla asiaankuuluvaan luetteloon sisältyvät ja riittämättömät saatavat tarkastetuiksi, ellei kyseessä ole ilmeinen virhe. Tuomari voi määrätä seuraavien 10 päivän ajalta päivän ja kellonajan, jolloin sovitteluyritys järjestetään. Tämä annetaan tiedoksi kaikille riittämisiä ja vastauksia esittäneille asianomaisille, velkojatoimikunnalle ja pesänhoitajalle, jotta nämä saapuvat paikalle henkilökohtaisesti tai sovitteluun nimenomaisesti valtuutetun henkilön edustamana.

2 - Sovitteluyrityksessä katsotaan tunnustetuiksi saatavat, jotka kaikki läsnä olevat hyväksyvät niiden osalta ilmoitetuin täsmällisin ehdoin.

3 - Sovitteluyrityksen päätyttyä tuomari päättää menettelyn välittömästi, jotta välipäätös voidaan antaa siviiliprosessilain [Código de Processo Civil] 595 ja 596 §:n mukaisesti.

4 - [Kumottu.]

5 - Tunnustetuiksi katsotaan myös muut saatavat, jotka voidaan tunnustaa asiakirja-aineistoon sisältyvien todisteiden perusteella.

6 - Välipäätös katsotaan tunnustettujen saatavien osalta muodoltaan ja arvoltaan tuomioksi, jossa saatavat julistetaan tarkastetuiksi ja sijoitetaan etuoikeusjärjestykseen lainsäädännön mukaisesti.

7 - Jos joidenkin saatavien tarkastaminen edellyttää todisteiden esittämistä, kaikkien saatavien etuoikeusjärjestys vahvistetaan lopullisessa tuomiossa, ellei tuomari katso, että tutkittavina olevat riittämiset estävät määränsä tai luonteensa vuoksi sen välittömän vahvistamisen, kun huomioon otetaan 180 §:n 1 momentin säännökset.

8 - Jos tuomari katsoo, ettei sovitteluyrityksen järjestäminen ole tarpeen, annetaan 3 momentissa tarkoitettu välipäätös välittömästi.”

”137 §

Tutkintatoimenpiteet

Jos todisteiden hankkimiseen liittyviä toimenpiteitä on suoritettava ennen suullista käsittelyä ja tuomion antamista, tuomari määrää tarvittavista menettelyistä, jotta nämä saadaan päätökseen 20 päivän kuluessa välipäätöksestä, jossa niistä on määrätty. Kaikki asianomaisten toimittamat todisteet toimitetaan kaikille asianomaisille.”

”138 §

Istunnon ajankohdan määrääminen

Kun todisteet on esitetty tai kirjeissä ilmoitetut määräajat ovat päättyneet, vahvistetaan istunto pidettäväksi seuraavien kymmenen päivän sisällä.”

”139 §

Istunto

Istunnossa noudatetaan yleistä menettelyä koskevia sääntöjä seuraavin erityispiirtein:

Istunnossa noudatetaan yleistä menettelyä koskevia sääntöjä seuraavin erityispiirtein:

a) pesänhoitajaa ja velkojatoimikuntaa kuullaan aina tarvittaessa tuomioistuimen määrittämässä laajuudessa;

b) todisteet esitetään siinä järjestyksessä, jossa riittämiset on tehty;

c) puheenvuoroja voivat käyttää ensin riittauttajien asianajajat, ja sitten vastausten esittäjien asianajajat; vastauspuheenvuoroja näihin ei kuulla.”

”140 §

Tuomio

1 - Istunnon päätyttyä tuomari antaa kymmenen päivän kuluessa tuomion, jossa vahvistetaan saatavat ja saatavien etuoikeusjärjestys.

2 - Etuoikeusjärjestys on yleinen, kun kyseessä ovat konkurssipesän varat, ja erityinen, kun kyseessä ovat varat, joihin kohdistuu esinevakuusoikeuksia tai saatavia, joilla on etuoikeus.

3 - Saatavien etuoikeusjärjestyksessä ei oteta huomioon tuomioistuimen määräämästä kiinnityksestä johtuvaa etusijaa tai panttauksesta johtuvaa etusijaa, mutta hakijan tai velkojan maksamat kulut katsotaan massaveloiksi.”

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojien maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Velkojille maksamiseen sovellettavissa säännöksissä säädetään erilaisesta kohtelusta sen mukaan, onko velka vakuudellinen ja onko sillä etuoikeus, onko se etuoikeudeton tai onko sillä huonompi etuoikeus. Säännökset sisältyvät maksukyvottomuyslain 172–184 §:ään, jotka toistetaan jäljempänä. Kyseisissä säännöksissä säädetään myös mahdollisuudesta kolmannen osapuolen velan maksamiseen sijaantulolla sekä velallisten yhteisvastuuseen sovellettavasta järjestelystä.

”172 §

Massavelkojen maksaminen

1 - Ennen konkurssisaatavien maksamista pesänhoitaja vähentää konkurssipesästä konkurssipesän ottamien velkojen, ennen menettelyn päättymistä syntyvät velat mukaan lukien, maksamiseen tarvittavat varat tai oikeudet.

2 - Massavelat maksetaan pesän tuloista, ja tästä yli jäävä osuus maksetaan asianmukaisessa suhteessa kustakin irtaimesta tai kiinteästä omaisuudesta saatavista tuloista. Pidettävä määrä ei saa kuitenkaan ylittää kymmentä prosenttia tuloista, jotka saadaan omaisuudesta, johon kohdistuu esinevakuus, paitsi niiltä osin kuin se on välttämätöntä massavelkojen maksamiseksi kokonaisuudessaan tai edellyttäen, ettei vakuudellisten saatavien kokonaan maksaminen vaarannu.

3 - Massavelat maksetaan niiden erääntyessä menettelyn vaiheesta riippumatta.

4 - Kun toimi on pantu vireille jo realisoidun omaisuuden korvaamista tai erottamista koskevan oikeuden tarkastamiseksi ja sitä on vastustettu asianmukaisella tavalla, pidetään hallussa myyntituottoa vastaava määrä, jos se voidaan määrittää, ja jätetään se massavelkojille tai konkurssivelkojille suoritettavien maksujen ulkopuolelle niin pitkäksi aikaa, kuin vastustamisen vaikutukset ovat voimassa. Jos määrää ei voida määrittää, pidetään hallussa luettelosta ilmi käyvän arvon mukainen määrä. Tilanteessa sovelletaan 180 §:n 2 ja 3 momentin säännöksiä tarpeellisin muutoksin.”

”173 §

Konkurssisaatavien maksamisen aloittaminen

Konkurssisaatavista maksetaan vain ne, jotka on vahvistettu lainvoimaiseksi tullessa tuomiossa.”

”174 §

Maksaminen velkojille, joiden velkoihin on liitetty vakuus

1 - Sen estämättä, mitä 172 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, kun omaisuus, johon liittyy esinevakuus, on realisoitu ja tähän liittyvät kulut on vähennetty, suoritetaan maksu välittömästi velkojille, joiden velkoihin vakuus liittyy, velkojen maksunsaantijärjestyksen mukaisesti. Niistä veloista, joita ei makseta kokonaan ja joista velallinen vastaa yleisesti koko omaisuudellaan, jäljellä oleva määrä sisällytetään etuoikeudettomiin saataviin, ja näillä korvataan arvioitua jäljellä olevat määrät, elleivät nämä vastaa toisiaan.

2 - Ennen omaisuuden myyntiä etuoikeudettomiksi saatavaksi tunnustettu arvioitu jäljellä oleva määrä otetaan huomioon etuoikeudettomien velkojen kesken suoritettavassa jaossa. Jakoa vastaavat määrät pidetään kuitenkin hallussa lopullisen jäännöksen vahvistamiseen saakka, ja niiden vapauttamiseen annetaan lupa, kun jäännös on vahvistettu.

3 - Kolmannen osapuolen erääntymättömän velan maksaminen:

a) maksua ei suoriteta 164 §:n 5 momentin alkuosan tilanteessa tai jos asianomainen velkoja luopuu vakuudesta;

b) maksu ei voi olla suurempi kuin velkamäärä oikaistuna maksupäivän mukaiseen suuruuteensa 91 §:n 2 momentin mukaisesti;

c) maksamiseen liittyy velkojan oikeuksien sijaantulo suhteessa velkamäärästä maksettuun määrään samalla tavoin oikaistuna.”

”175 §

Maksaminen etuoikeutetuille velkojille

1 - Etuoikeutetut saatavat maksetaan omaisuudesta, johon ei kohdistu etusijalla olevia esinevakuuksia, etuoikeusjärjestyksen mukaisesti suhteessa niiden määriin vastaavalla tavalla etuoikeutettuihin saataviin nähden.

2 - Edellisen pykälän 1 momentin jälkimmäistä osaa ja 2 momenttia sovelletaan tarpeellisin muutoksin.”

”176 §

Maksaminen etuoikeudettomille velkojille

Etuoikeudettomille velkojille maksetaan suhteessa niiden saatavien määrään, jos pesän varat eivät riitä saatavien maksamiseen kokonaan.”

”177 §

Maksaminen huonommassa etuoikeusasemassa oleville velkojille

1 - Etuoikeusasemaltaan huonommat saatavat maksetaan vasta, kun etuoikeudettomat saatavat on maksettu kokonaan siinä järjestyksessä, jossa ne on luettu 48 §:ssä suhteessa kunkin saatavan määrään samassa kohdassa mainittuihin muihin saataviin nähden, jos pesän varat eivät riitä niiden maksamiseen kokonaan.

2 - Jos huonompi etuoikeusasema perustuu sopimukseen, osapuolet voivat sijoittaa kyseisen saatavan 48 §:ään perustuvasta järjestyksestä poikkeavalle sijalle.”

”178 §

Osittaisjaot

1 - Kun haltuun on pidätetty määriä, joista voidaan jakaa vähintään viisi prosenttia etuoikeutettujen, etuoikeudettomien tai etuoikeusasemaltaan huonompien saatavien arvosta, pesänhoitaja esittää velkojatoimikunnan lausuman yhteydessä, jos velkojatoimikunta on perustettu, päämenettelyyn liitettäväksi jakosuunnitelman ja -taulukon, jotka olisi hänen mielestään pantava täytäntöön.

2 - Tuomari tekee päätöksen maksuista, joita pitää perusteltuina.”

”179 §

Maksaminen, kun velalliset ovat yhteisvastuussa

1 - Kun maksukyvyttömän lisäksi toinen hänen kanssaan yhteisvastuullinen velallinen on samassa tilanteessa, velkoja ei saa mitään määrää, ellei esitä todistusta muiden velallisten konkurssimenettelyissä saamistaan määristä. Pesänhoitajan on annettava maksu tiedoksi muissa menettelyissä.

2 - Yhteisvastuullinen maksukyvytön velallinen, joka maksaa velan vain osittain, ei voi saada maksua kanssavelallisten konkurssimenettelyissä, ellei velkojan saatavaa ole täytetty kokonaan.”

”180 §

Turvaamistoimet

1 - Kun saatavien tarkastamisesta ja etusijajärjestyksestä annettuun tuomioon on haettu muutosta tai toimi sitä vastaan on vireillä, katsotaan muutosta hakevien velkojen saatavat tai riitautetut saatavat ehdollisesti tarkastetuiksi, viimeksi mainitussa tapauksessa siihen enimmäismäärään asti, johon saatava voi riitautuksen tutkimisen jälkeen nousta, jotta ne voidaan ottaa huomioon suoritettavissa jaoissa. Niitä vastaavat määrät on kuitenkin pidettävä edelleen hallussa.

2 - Kun muutoksenhausta tai vireille pannusta toimesta on annettu lopullinen päätös, annetaan lupa halussa pidettyjen määrien vapauttamiseen vaadittuun määrään asti tai suoritetaan jako velkojen kesken tapauksen mukaan. Jos määrät vapautetaan vain osittain, jako suoritetaan yli jäävästä määrästä.

3 - Minkä tahansa määrän vapauttamista muutoksenhaulla tai toimen vireille panemalla vastustanut osapuoli, joka on hävinnyt asiansa, joutuu maksamaan korvauksen vahinkoa kärsineille velkojille maksamalla viivästyskoron määrälle lakimääräisen viivästyskoron jaon suorittamispäivästä kyseisen määrän vapauttamiseen saakka.

4 - Jos toimi pannaan vireille jonkin jaon suorittamisen jälkeen, on asiaankuuluville velkojille osoitettava myöhemmissä jaoissa ylimääräinen määrä, jotta näiden yhdenvertainen asema rinnasteisessa asemassa oleviin velkoihin nähden säilyisi, sanotun rajoittamatta kyseisen määrän hallussapidon jatkamista, jos toimesta ei ole annettu vielä lopullista päätöstä.”

”181 §

Saatavat, joihin liittyy lykkäävä ehto

1 - Saatavat, joihin liittyy lykkäävä ehto, otetaan huomioon osittaisjaoissa nimellisarvossaan, mutta niille varattujen määrien hallussapitoa on jatkettava niin kauan kuin ehto on voimassa.

2 - Jos ehto ei ole vielä täyttynyt, lopullisessa jaossa

a) ei oteta huomioon saatavaa, jolla ei ole lainkaan arvoa siksi, että ehdon täytyminen on ilmeisen epätodennäköistä; tällöin edellisen momentin nojalla hallussa pidetyt määrät jaetaan muiden velkojen kesken;

b) ellei kyseessä ole edellisessä kohdassa kuvattu tilanne, pesänhoitaja tallettaa saatavan nimellisarvoa vastaavan määrän luottolaitokseen, jotta se voidaan luovuttaa velkojalle, kun lykkäävä ehto on täyttynyt, tai jakaa muiden velkojen kesken sen jälkeen, kun on saatu varmuus siitä, että ehdon täytyminen on mahdotonta.”

”182 §

Lopullinen jako

1 - Kun konkurssipesän realisointi on päättynyt, tuomioistuimen kanslia suorittaa lopullisen jaon, kun menettely on saatettu sille kustannusten laskemista varten ja kustannukset on laskettu; velallisen toiminnasta aiheutuvat tulot, jotka lisätään pesän varoihin, eivät vaikuta realisoinnin päättymiseen.

2 - Realisoinnista yli jäävät varat, joilla ei kateta myöskään jaon kustannuksia, annetaan oikeusministeriön [Ministério da Justiça] alaiselle varain- ja omaisuudenhoidosta huolehtivalle elimelle.

3 - Pesänhoitaja voi esittää menettelyssä ehdotuksen lopullisesta jaosta asiaankuuluvien asiakirjatodisteiden kera, ja kanslia ottaa nämä tiedot huomioon.”

”183 §

Maksut

1 - Kaikki maksut suoritetaan ilman erillistä vaatimusta mieluiten pankkisiirtona maksunsaajan tilille, jolla on IBAN-tilinumero, ja maksun määrä veloitetaan selvitystililtä.

2 - Ellei saatavaa ole mahdollista maksaa edellisessä kohdassa tarkoitetulla tavalla, pesänhoitajan on käytettävä sekkiä, joka on asetettu selvitystilille.

3 - Ellei sekkiä ole lunastettu vuoden kuluessa päivästä, jona siitä on annettu tieto velkojalle, vanhentuu asianomainen saatava ja saatavaa vastaava määrä siirretään oikeusministeriön varain- ja omaisuudenhoidosta vastaavalle laitokselle [Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I. P.].

4 - Käytettiinp kumpaa tahansa maksutapaa, joista säädetään 1 ja 2 momentissa, pesänhoitaja ei vapaudu velvollisuudesta noudattaa selvitystilin käyttöä koskevia lainsäädännön vaatimuksia tai sopimukseen perustuvia vaatimuksia. Asiassa sovelletaan erityisesti 167 §:n 2 momenttia tarpeellisin muutoksin.”

”184 §

Jäännös

1 - Jos realisoinnin tuotto riittää konkurssisaatavien maksamiseen kokonaisuudessaan, pesänhoitaja luovuttaa jäännöksen velalliselle.

2 - Ellei velallinen ole luonnollinen henkilö, pesänhoitaja luovuttaa velallisesta osuuden omistaville henkilöille sen osan jäännöksestä, joka kuuluisi näille, jos realisointi olisi tapahtunut konkurssimenettelyn ulkopuolella, tai toimii laissa tai määräyksissä tältä osin toisin säädetyn mukaisesti.”

14 Mitkä ovat maksukyvttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

Konkurssimenettelyn päättämisen ehtoista ja vaikutuksista säädetään maksukyvttömyyslain 231–234 §:ssä, jotka on toistettu jäljempänä. Kyseisissä säännöksissä säädetään erityisesti tilanteista, joissa selvityssuunnitelma on hyväksyttävä, ellei sen sisältö ole vastoin menettelyn päättämistä; konkurssimenettelyn päättämistä; realisoinnista ja lopullisesta jaosta sekä pesän varojen riittämättömyydestä.

”231 §

Menettelyn päättäminen velallisen pyynnöstä

1 - Jos velallinen pyytää menettelyn päättämistä sillä perusteella, että maksukyvttömyystila on päättynyt, asiasta ilmoitetaan velkojille, jotta nämä voivat halutessaan vastustaa päättämistä kahdeksan päivän kuluessa 41 §:n 3 ja 4 momentissa säädetyn mukaisesti.

2 - Jos velallinen pyytää menettelyn päättämistä, mutta pyyntö ei perustu maksukyvttömyystilan päättymiseen, on pyyntöön liitettävä asiakirjoja, jotka osoittavat kaikkien saatavien ilmoittaneiden velkojen, jos pyyntö esitetään tätä varten asetetun määräajan päättymisen jälkeen, tai muussa tapauksessa kaikkien tiedossa olevien velkojen suostuvan menettelyn päättämiseen.

3 - Ennen ratkaisun tekemistä tuomioistuin kuulee kummassakin tapauksessa pesänhoitajaa ja velkojatoimikuntaa, jos tällainen on perustettu.”

”232 §

Menettelyn päättäminen pesän varojen riittämättömyyden vuoksi

1 - Kun osoittautuu, etteivät pesän varat riitä täyttämään menettelyn kustannuksia eivätkä jäljellä olevia massavelkoja, pesänhoitaja saattaa asian tuomarin tietoon. Tuomari voi saada kyseisen tiedon myös viran puolesta.

2 - Kun velallista, velkojainkokousta ja massavelkoja on kuultu, tuomari julistaa menettelyn päättyneeksi, ellei joku asianomaisista talleta tuomioistuimen määräyksestä tuomarin määrittämää summaa, joka katsotaan kohtuulliselta kannalta tarpeelliseksi menettelyn kustannusten ja jäljellä olevien massavelkojen maksamista varten.

3 - Kun menettely on saatettu tuomioistuimen kansliaan kustannusten laskemista varten ja kustannukset on laskettu, kanslia jakaa kustannusten maksamisen jälkeen konkurssipesässä jäljellä olevat rahamäärät massavelkojen kesken suhteessa näiden saataviin.

4 - Kun pesässä olevat varat ovat osoittautuneet riittämättömiksi, pesänhoitaja voi keskeyttää realisoinnin välittömästi.

5 - Kun konkurssimenettely on päätetty pesän varojen riittämättömyyteen ja konkurssin katsomista tuottamukselliseksi koskeva menettely on aloitettu, mutta se ei ole vielä päättynyt, jatkuu kyseinen menettely rajoitetussa muodossa.

6 - Edellisten momenttien säännöksiä ei sovelleta, jos velalliselle on myönnetty lykkäystä kustannusten maksamiseen 248 §:n 1 momentin mukaisesti, ennen kuin lykkäyksen voimassaolo on päättynyt.

7 - Pesän varat oletetaan riittämättömiksi, kun omaisuus on alle 5 000 euroa.”

”233 §

Menettelyn päättämisen vaikutukset

1 - Kun menettely on päättynyt ja sen estämättä, mitä 217 §:n 5 momentissa säädetään selvityssuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen välittömien konkreettisten vaikutusten osalta:

a) kaikki konkurssiin asettamisesta johtuvat vaikutukset lakkaavat ja velalliselle palautuu erityisesti oikeus hallita omaisuuttaan ja hoitaa vapaasti liiketoimiaan, sanotun rajoittamatta konkurssin katsomisesta tuottamukselliseksi seuraavia vaikutuksia sekä seuraavan pykälän säännösten soveltamista;

b) velkojatoimikunnan ja pesänhoitajan tehtävät lakkaavat, lukuun ottamatta tilien esittämiseen liittyviä tehtäviä ja tehtäviä, jotka on annettu mahdollisessa selvityssuunnitelmassa;

c) konkurssivelkojat voivat käyttää oikeuksiaan velallista vastaan ilman muita rajoituksia kuin niitä, jotka on asetettu mahdollisessa selvityssuunnitelmassa ja maksusuunnitelmassa sekä 242 §:n 1 momentissa; tämän osalta täytäntöönpanoperusteena ovat maksusuunnitelman hyväksymisestä annettu tuomio sekä saatavien tarkastamisesta annettu tuomio tai myöhemmästä tarkastamisesta annettu päätös yhdessä mahdollisen selvityssuunnitelman hyväksymisestä annetun tuomion kanssa;

d) massavelkojat voivat vaatia velalliselta täyttämättä olevia oikeuksiaan.

2 - Jos konkurssimenettely päätetään ennen lopullista jakoa

a) muuttuvat konkurssipesän hyödyksi tehdyt toimien peräyttämiset tehottomiksi, paitsi jos selvityssuunnitelmassa annetaan pesänhoitajalle toimivalta puolustautua kyseistä peräyttämistä koskevilla toimilla ja jos toimia ei voida enää peräyttää 125 §:ssä asetetun määräajan kulumisen alkamisen vuoksi tai peräyttäminen on jo hylätty lopullisella päätöksellä;

b) lakkaavat saatavien tarkastamista ja realisoitujen omaisuuden palauttamista ja erottamista koskevat vireillä olevat menettelyt, paitsi jos 140 §:ssä tarkoitettu saatavien tarkastamista ja etuoikeusjärjestystä koskeva tuomio on jo annettu tai jos menettelyn päättymisen johtuu selvityssuunnitelman hyväksymisestä; tällöin kyseistä tuomiota vastaan jätetyt muutoksenhauut käsitellään loppuun asti ja toimia jatketaan 30 päivän ajan niiden vireillepanijoiden tai velallisen niin halutessa;

c) lakkaavat pesänhoitajan vireille panemat toimet, jotka kohdistuvat maksukyvyttömän veloista lain mukaan vastaaviin henkilöihin, paitsi jos selvityssuunnitelmassa annetaan pesänhoitajille toimivalta jatkaa näitä toimia.

3 - Konkurssipesän hyödyksi tehtyjen toimien peräyttämistä koskevista edellisen momentin a kohdassa säädetyn nojalla hyväksytyistä riitautuksista aiheutuneet kustannukset luetaan konkurssipesän rasitteeksi, jos menettely on päättynyt pesän varojen riittämättömyyden vuoksi.

4 - Saatavien tarkastamista koskevia menettelyjä lukuun ottamatta mikä tahansa toimi, jota käydään konkurssimenettelyn yhteydessä ja jonka käsittely ei lakkaa 2 momentin b kohdan mukaisesti tai jonka käsittelyä pesänhoitaja ei voi jatkaa selvityssuunnitelman mukaisesti, irrotetaan menettelystä ja saatetaan toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tällöin velallisella on yksin asiavaltuus vastapuolen asemasta tai suostumuksesta riippumatta.

5 - Kymmenen päivän kuluessa menettelyn päättymisestä pesänhoitajan on luovutettava tuomioistuimelle arkistoitavaksi kaikki hallussaan olevat menettelyyn liittyvät asiakirjat sekä velallisen kirjanpitoasiakirjat, joita ei tarvitse palauttaa velalliselle.

6 - Aina kun konkurssimenettely päätetään aloittamatta menettelyä konkurssin tuottamuksellisuuden tutkimiseksi 36 §:n 1 momentin i kohdassa säädetyn mukaisesti, tuomarin on mainittava konkurssin ennalta-arvaamattomuudesta 230 §:ssä tarkoitetussa päätöksessä nimenomaisesti.

7 - Konkurssimenettelyn päättymisen 230 §:n 1 momentin e kohdan mukaisesti, kun realisoitavaa omaisuutta tai oikeuksia on olemassa, johtaa ainoastaan käytettävissä olevan tuoton luovuttamista koskevan vaiheen alkamiseen.”

”234 §

Vaikutukset kaupallisiin yhtiöihin

1 - Kun menettely päätetään selvityssuunnitelman hyväksymiseen ja selvityssuunnitelman mukaan kaupallisen yhtiön toiminta jatkuu, kyseinen yhtiö jatkaa toimintaansa riippumatta osakkaiden päätöksestä.

2 - Osakkaat voivat päättää toiminnan jatkamisesta, jos menettely päätetään 230 §:n 1 momentin c kohdan perusteella.

3 - Kun lopullinen jako on tehty ja menettelyn päättymisen on sen jälkeen kirjattu yhtiörekisteriin, katsotaan yrityksen olemassaolon päättyneen.

4 - Jos menettely päätetään pesän varojen riittämättömyyden vuoksi, yhtiön realisointi jatkuu kaupallisten yhtiöiden purkamisessa ja realisoinnissa noudatettavista hallinnollisista menettelyistä annetun lainsäädännön mukaisesti. Tuomarin on annettava päättymisestä ja yhtiön pääomasta tieto toimivaltaiselle rekisterinpitäjälle.”

Vaikutukset luonnolliseen henkilöön

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, hänelle voidaan myöntää pyynnöstä vapautus konkurssiveloista, joita ei ole maksettu kokonaan konkurssimenettelyn aikana tai viiden vuoden kuluttua menettelyn päättymisestä maksukyvyttömyyslain 235–248 §:ssä säädetyn edellytyksin.

Jos luonnollinen henkilö vapautetaan veloista, on velallisen luovutettava hankkimansa luovutettavissa oleva tulo tuomioistuimen valitsemalle uskotulle miehelle viiden vuoden ajan konkurssimenettelyn päättymisestä (luovutusaika). Uskottu mies suorittaa luovutusajan aikana jokaisen vuoden päätteeksi saamistaan määristä a) maksamatta olevat konkurssimenettelyn kustannukset; b) korvauksen varain- ja omaisuudenhoidosta vastaavalle oikeusministeriön elimelle niistä palkkioista ja kustannuksista, jotka tämä on maksanut pesänhoitajalle ja uskotulle miehelle; c) oman erääntyneen palkkionsa ja aiheutuneet kustannukset; ja d) jäljelle jäävän määrän jakamisen konkurssivelkojille konkurssimenettelyn velkojille maksamisesta säädettyjen ehtojen mukaisesti. Luovutusajan päätyttyä tuomioistuin voi myöntää velalliselle vapautuksen. Tällöin kaikki vielä jäljellä olevat konkurssisaatavat lakkaavat, mukaan lukien saatavat, joita ei ole ilmoitettu eikä tarkastettu. Vapautus ei koske kuitenkaan a) elatussaatavia; b) velallisen laittomista toimista johtuvia korvauksia, joita on vaadittu tällaisina; c) sakkoja ja muita rahamääräisiä seuraamuksia, jotka johtuvat rikoksista tai hallinnollisista rikkomuksista, ja d) verosaatavia.

15 Mitkä ovat velkojen oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättymisen jälkeen?

Oikeudet, jotka kuuluvat velkojille konkurssimenettelyn päättymisen jälkeen, on lueteltu edelliseen kysymyksen annettussa vastauksessa. Lähtökohtaisesti konkurssivelkojat voivat käyttää menettelyn päättymisen jälkeen oikeuksiaan velallista vastaan. Oikeuksiin sovelletaan ainoastaan rajoituksia, jotka on asetettu mahdollisessa selvityssuunnitelmassa ja maksusuunnitelmassa sekä maksukyvyttömyyslain 242 §:n 1 momentissa.

Oikeuksien käyttämiseksi täytäntöönpanoperusteen muodostavat maksusuunnitelman hyväksymistä koskeva tuomio sekä saatavien tarkastamista koskeva tuomio tai myöhempiä tarkastamista koskeva päätös yhdessä mahdollisen selvityssuunnitelman hyväksymistä koskevan tuomion kanssa.

Maksukyvyttömyyslain 242 §:n 1 momentissa säädetään, että jos luonnollinen henkilö vapautetaan veloista, ei velallisen omaisuuteen voida kohdistaa luovutusajan kuluessa täytäntöönpanotoimia, joilla pyritään perimään konkurssisaatavat.

Konkurssimenettely katsotaan päättyneeksi jäljempänä toistetussa maksukyvyttömyyslain 230 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Päättymisen ajankohta vaihtelee asiaan liittyvien, jäljempänä mainittujen olosuhteiden mukaan.

”230 §

Menettelyn päättymisen

1 - Kun menettely jatkuu konkurssiin asettamisen jälkeen, tuomari julistaa menettelyn päättyneeksi seuraavissa tilanteissa:

a) kun lopullinen jako on suoritettu, sanotun rajoittamatta 239 §:n 6 momentin soveltamista;

b) kun selvityssuunnitelman hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi, edellyttäen ettei sen sisältö estä menettelyn päättämistä;

c) velallisen pyynnöstä, jos velallisen maksukyvyttömyys lakkaa tai kaikki velkojat antavat tähän suostumuksensa;

d) kun pesänhoitaja toteaa, etteivät konkurssipesän varat riitä kattamaan menettelyn kustannuksia eivätkä jäljellä olevia massavelkoja.

e) kun tätä ei ole vielä julistettu, 237 §:n b kohdassa tarkoitetussa alkuperäisessä välipäätöksessä, joka koskee jäljellä olevista veloista vapauttamista.

2 - Menettelyn päättämistä koskeva päätös perusteluineen annetaan tiedoksi velkojille, ja siitä annetaan kuulutus ja tehdään merkintä rekisteriin 37 ja 38 §:n mukaisesti.”

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

Konkurssimenettelyn kustannukset ja menot katsotaan massavelloiksi edellä toistetun maksukyvyttömyyslain 51 §:n mukaisesti.

Ennen konkurssisaatavien maksamista pesänhoitaja vähentää konkurssipesästä varat ja oikeudet, jotka tarvitaan kattamaan menettelyn kustannukset ja menot, ennen menettelyn päättämistä arviolta syntyvät kustannukset ja menot mukaan lukien. Menettelyn kustannukset ja menot maksetaan edellä toistetun 172 §:n mukaisesti.

Jos luonnollinen henkilö on vapautettu veloista, uskottu mies ohjaa luovutusajan aikana saamansa määrät jokaisen vuoden päätteeksi ensisijaisesti menettelyn kustannusten ja menojen maksamiseen maksukyvyttömyyslain 241 §:n mukaisesti.

17 Mitkä ovat velkoja vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

Jäljempänä toistetuissa maksukyvyttömyyslain 120–127 §:ssä säädetään mahdollisuudesta peräyttää velkojen yhteisen edun vastaiset oikeustoimet kyseisissä säännöksissä säädettyjen edellytysten täytyessä.

”120 §

Yleiset periaatteet

1 - Pesälle vahinkoa aiheuttavat oikeustoimet voidaan peräyttää konkurssipesän hyödyksi kahden vuoden ajalta ennen konkurssimenettelyn aloittamista.

2 - Pesälle vahinkoa aiheuttaviksi katsotaan oikeustoimet, jotka heikentävät, haittaavat, hankaloittavat, uhkaavat tai viivästyttävät konkurssivelkojen saatavien täyttämistä.

3 - Ellei toisin osoiteta, pesälle vahinkoa aiheuttaviksi oletetaan kaikki seuraavassa pykälässä mainittujen tyyppiset oikeustoimet, vaikka ne olisi toteutettu tai laiminlyöty siinä säädettyjen määräaikaisten ulkopuolella.

4 - Seuraavassa pykälässä tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta peräyttäminen edellyttää kuitenkin sitä, että kolmas osapuoli on toiminut vilpillisessä mielessä. Tätä ei kuitenkaan tarvitse näyttää toteen konkurssimenettelyn aloittamista edeltävien kahden vuoden ajalta sellaisten oikeustoimien toteuttamisen tai laiminlyönnin yhteydessä, joissa on ollut osapuolena tai joista on hyötynyt maksukyvyttömään erityisessä suhteessa oleva henkilö, vaikka tätä suhdetta ei olisi tuolloin ollut.

5 - Vilpillisellä mielellä tarkoitetaan sitä, että mikä tahansa seuraavista seikoista on ollut oikeustoimen ajankohtana tiedossa:

- a) velallinen on maksukyvyttömyystilassa;
- b) oikeustoimesta aiheutuu vahinkoa, ja velallista uhkaa välitön maksukyvyttömyystila;
- c) konkurssimenettely on aloitettu.

6 - Oikeustoimia, jotka on toteutettu tässä laissa tarkoitetun erityisen tervehdyttämismenettelyn tai erityisen velkajärjestelymenettelyn yhteydessä, jotka perustuvat elinkelpoisuuden palauttamiseen tai saneeraukseen tai jotka liittyvät 31 päivänä joulukuuta 1992 annetulla lain tasoisella asetuksella nro 298/92 hyväksytyn luotto- ja rahoituslaitoksia koskevan yleisen säännösten [Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras] VIII osastossa säädettyihin peräyttämistoimenpiteisiin, ei voida purkaa tässä luvussa säädettyjä sääntöjä soveltaen. Purkaa ei voida myöskään oikeustoimia, jotka on toteutettu tuomioistuimen ulkopuolista yrityssaneerausta koskevan säännösten [Regime Extrajudicial de Recuperação de Empresas] soveltamisalalla tai muun erityislainsäädännössä säädetyn vastaavan menettelyn yhteydessä, kun tarkoituksena on tarjota velalliselle riittävät rahoituskeinot elinkelpoisuutensa palauttamiseksi."

"121 §

Ehdoilla peräyttäminen

1 - Seuraavassa luetellut oikeustoimet voidaan peräyttää konkurssipesän hyödyksi ilman muita vaatimuksia:

- a) vähintään vuosi ennen konkurssimenettelyn aloittamista suoritettu omaisuudenjako, jossa maksukyvyttömän osuus on täytetty olennaisin osin helposti salattavilla varoilla ja muiden asianomaisten osuudet yleisesti kiinteällä omaisuudella ja rekisteröidyillä arvopapereilla;
- b) oikeustoimet, jotka velallinen on suorittanut vastikkeetta kahden edellisen vuoden aikana konkurssimenettelyn aloittamisesta, mukaan lukien perinnöstä tai testamenttilahjoituksesta kieltäytyminen, mutta pois lukien yleishyödylliseen tarkoitukseen annetut lahjoitukset;
- c) velallisen perustamat esinevakuudet, jotka liittyvät aiempiin velvoitteisiin tai ne korvaaviin muihin velvoitteisiin kuuden kuukauden ajalta ennen konkurssimenettelyn aloittamista;
- d) takaus, jälkitakaus, vakuus tai takausaatavasuopimus, jonka maksukyvytön on tehnyt edellisessä kohdassa mainittuna aikana ja joka ei vastaa maksukyvyttömän todellisen edun mukaista liiketoimea;
- e) velallisen perustamat esinevakuudet, jotka ovat samanaikaisia vakuudella suojattujen velvoitteiden syntymisen kanssa, konkurssimenettelyn alkamista edeltävien 60 päivän ajalta;
- f) konkurssimenettelyn alkamisen jälkeen erääntyneet maksut tai muut velvoitteiden täyttämiset, jotka on suoritettu kuuden kuukauden aikana ennen konkurssimenettelyn alkamista tai konkurssimenettelyn alkamisen jälkeen mutta ennen erääntymistä;
- g) maksut tai muut velvoitteiden täyttämiset, jotka on suoritettu kuuden kuukauden aikana ennen konkurssimenettelyn alkamista kaupan tavanomaisista käytännöistä poikkeavin ehdoin ja joita velkoja ei ole voinut vaatia;
- h) maksukyvyttömän suorittamat vastikkeelliset oikeustoimet, joissa maksukyvyttömän velvoitteet ovat ylittäneet selvästi vastapuolen velvoitteet, konkurssimenettelyn alkamista edeltävän vuoden ajalta;
- i) osakaslainojen takaisinmaksu, kun tämä tapahtuu edellisessä kohdassa tarkoitettuna aikana. 2 - Edellisen momentin säännöksiä ei sovelleta, jos sovelletaan oikeussääntöjä, joissa edellytetään poikkeuksellisesti aina vilpillistä mieltä tai muiden vaatimusten täyttämistä."

"122 §

Maksujärjestelmät

Oikeustoimia, jotka kuuluvat 19 päivänä toukokuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/26/EY 2 artiklan a alakohdassa määritellyn kaltaiseen tai muuhun vastaavaan maksujärjestelmään, ei voida peräyttää."

"123 §

Peräyttämisen muoto ja oikeuden vanhentuminen

1 - Peräyttämisen voi suorittaa pesänhoitaja saantitodistuskirjeellä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun oikeustoimi on tullut tietoon, muttei missään tapauksessa enää sen jälkeen, kun konkurssiin asettamisesta on kulunut kaksi vuotta.

2 - Niin kauan kuin oikeustoimea ei ole täytetty, voidaan peräyttämisestä ilmoittaa niin, ettei määräaikaa poikkeuksellisesti sovelleta."

"124 §

Oikeusvaikutukset suhteessa luovutuksensaajiin

1 - Peräyttämisen oikeusvaikutukset suhteessa myöhempään luovutuksensaajiin edellyttävät näiden vilpillistä mieltä, paitsi jos kyseessä on yleistestamentin saaja tai jos uusi luovutus on tapahtunut vastikkeetta.

2 - Edellistä momenttia sovelletaan tarpeellisin muutoksin perustettaessa luovutettua omaisuutta koskevia oikeuksia kolmannen osapuolen hyväksi."

"125 §

Peräyttämisen riittäminen

Oikeus riittää peräyttäminen vanhentuu kolmen kuukauden kuluttua, kun asianomainen konkurssipesän vastainen oikeustoimi on vireillä konkurssimenettelyn yhteydessä.

"126 §

Peräyttämisen vaikutukset

1 - Peräyttämällä on taannehtivia vaikutuksia niin, että tilanne on palautettava ennalleen sellaiseksi kuin se olisi, ellei oikeustoimea olisi tapauksen mukaan joko toteutettu tai laiminlyöty.

2 - Pesänhoitajan vireille panema oikeustoimi, jolla on edellisen momentin mukainen tarkoitus, käydään konkurssimenettelyn yhteydessä.

3 - Kolmanteen osapuoleen, joka ei toimita varoja tai arvopapereita, jotka on palautettava konkurssipesään tuomioissa asetetussa määräajassa, sovelletaan seuraamuksia, joista on säädetty prosessilaissa ulosmitatun omaisuuden haltuunottajalle, joka ei luovuta omaisuutta ajallaan.

4 - Kolmannen osapuolen toimittama omaisuus palautetaan pesään vain, jos se voidaan yksilöidä ja erottaa pesässä jäljellä olevista varoista.

5 - Ellei edellisessä momentissa tarkoitettu edellytys täyty, vastaavan arvon palauttamista koskeva velvollisuus perustaa massavelan sen edun osalta, joka on saatu konkurssiin asettamiseen mennessä, ja konkurssivelan mahdollisesti jäljellä olevalta osalta.

6 - Velvollisuus palauttamiseen ostajan kustannuksella vastikkeetta on olemassa vain ostajan saaman edun osalta, paitsi jos toiminta on ollut tosiasiallisesti tai oletettavasti vilpillistä."

Takaisinsaantikanne

1 - Konkurssivelkojien on kiellettyä panna vireille uusia takaisinsaantikanteita velallisen toteuttamista oikeustoimista, joiden peräyttämistä pesähoitaja on ilmoittanut.

2 - Takaisinsaantikanteita, jotka ovat vireillä konkurssiin asettamisen hetkellä tai jotka nostetaan myöhemmin, ei yhdistetä konkurssimenettelyyn. Jos pesähoitaja peräyttää oikeustoimen, jatketaan kyseisten kanteiden käsittelyä vain, jos peräyttäminen todetaan pätemättömäksi lopullisessa päätöksessä, jolla on sitova vaikutus kyseisten oikeustoimien soveltamisalalla siinä arvioitujen kysymysten osalta edellyttäen, ettei päätös ole vastoin aiempaa tuomioistuimen ratkaisua.

3 - Jos takaisinsaantikanne hyväksytään, kanteen nostaneen velkojan etu punnitaan siviililain [Código Civil] 616 §:n mukaisesti ottamatta huomioon mahdollisesta selvitys- tai maksusuunnitelmasta johtuvia muutoksia velkojan saatavaan."

Huomautus: Näillä tietosivuilla esitetyt tiedot eivät sido yhteyspisteitä tai tuomioistuimia. Lukijalla on velvollisuus tutustua voimassa olevaan lainsäädäntöön ja siihen tehtyihin muutoksiin. Edellä lainatut Portugalin maksukyvyttömyylain säännökset vastaavat 18. maaliskuuta 2004 annettua asetusta (*Decreto-Lei*) nro 53/2004, sellaisena kuin se on muutettuna 28. kesäkuuta 2019 annetulla asetuksella (*Decreto-Lei*) nro 84/2018.

Päivitetty viimeksi: 23/06/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.